

WETENSWAARDIGHEDEN

Nieuwe Verkeerswegen te New York.

Ter bestudeering van het vraagstuk, op welke wijze in New York het best voldaan kan worden aan de eischen, die het moderne verkeer stelt, is indertijd een speciale Verkeerscommissie ingesteld. De groote moeilijkheid in deze wereldstad is een voldoende transportmogelijkheid tusschen de City, d.i. de zakenwijk in het centrum, en de voorsteden. Daarnaast is een uitgebreid vrachtauto-verkeer ontstaan met weer nieuwe problemen.

De Verkeerscommissie is moedig aan 't werk getogen om te trachten een oplossing voor alle moeilijkheden te vinden, en ze heeft een uitvoerig plan bekend gemaakt.

Behalve dat verschillende ondergrondse spoorlijnen met dubbel en vierdubbel spoor worden voorgesteld, dienen eenige doorbraken te worden uitgevoerd, waardoor 36 M. breede nieuwe hoofdverkeerswegen tot stand komen. Deze zullen uit twee verdiepingen bestaan. De verlichting van de onderste straat geschiedt door openingen, die in de bovenste is uitgespaard, en voorts door kunstlicht.

Van hoeveel belang de werkzaamheden der Verkeerscommissie zijn, blijkt wel hieruit, dat volgens een officieele berekening over zes jaar (dat is de termijn, die ongeveer benodigd is voor de uitvoering der werken) niet minder dan vier millioen voorstadsbewoners van de nieuwe verkeerswegen zullen moeten gebruik maken, om de City te kunnen bereiken.

NAVORSCHER

PEPER EN ZOUT

Wie dagelijks met 't verkeer verkeert
noemt het verkeer verkeerd;
dat dan 't verkeerd verkeer verkeer',
zoodat men in 't verkeer
niet in gevaar verkeert.

H. W. A.

ALS EEN KIND . . .

„Heer! zoo gij 't ziekvertrek ook nu
„Voor mij ten schoolzaal kiest,
„Vertoon mij, dat een kind van U
„Daar nimmer bij verliest.”

Nicolaas Beets

'k Voel als een kind mij weer, dat leert te spellen.
De woorden schijnen moeilijk, en de letters vreemd.
Ik buig mijn hoofd en leer . . . aandachtig spel ik
Het kleine woord „geduld.” Was dat dan nu zoo zwaar?

„Ik ken het, Heer, ik heb het woord begrepen!”

En haastig sla ik 't blad tot verder lezen om.

„Geduld, mijn kind!” - zacht klinken 's Meesters woorden -

„Het *spellen* kent gij wel, maar 't *woord* begrijpt gij niet.

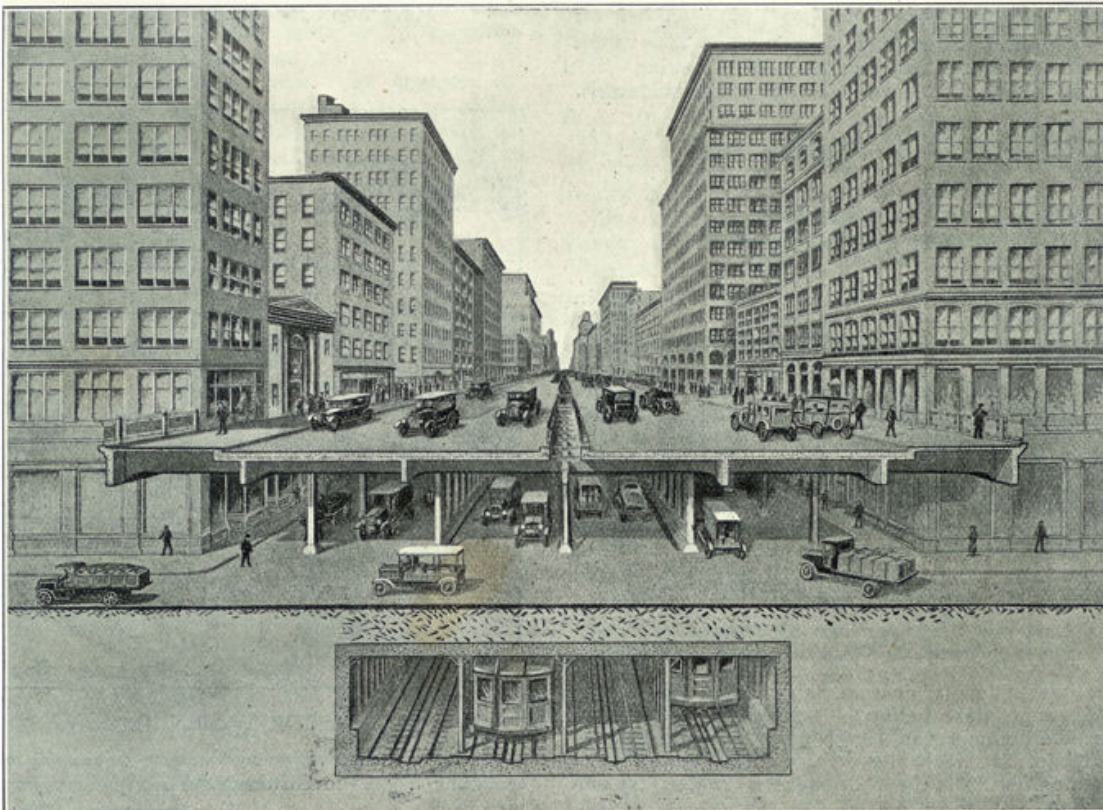
„Wacht dan geduldig af, tot IK de bladzij

„Uws levens omslaan zal tot aan de naaste les.”

Weer buig ik 't hoofd, en stil, ootmoedig leer ik:

Geduld, geduld, geduld, . . . en wacht op 's Meesters wenk!

E. v. O.

7934

dat alles wat bekend is, reeds herhaaldelijk is onderzocht.

De derde mogelijkheid is misschien nog de grootste. Ook het Oosten heeft zijn bibliotheken. We denken daarbij met name aan de Oostersche kloosters. Zoo zijn in het Catharina-klooster op den Sinaï in de 19^e eeuw uitermate belangrijke Bijbelhandschriften ontdekt. De kans op nieuwe ontdekkingen wordt echter steeds geringer, omdat ook de Oostersche bibliotheken meer en meer onder beproefde leiding zijn gekomen. Waarbij herhaald kan worden, hetgeen bij de papyri werd opgemerkt: Latijnsche boeken zijn in het Oosten, waar men geen Latijn verstond, schaarsch.

Wanneer men al deze dingen overweegt, kan men gerust zeggen, dat we het werk van Livius wel als voor goed verloren zullen moeten beschouwen.

Jammer is dat zeker. Toch voegen we daar nog één opmerking aan toe. We mogen God danken, dat de Heilige Schrift, die ook uit de oudheid tot ons is gekomen, niet verloren is gegaan. Ook haar kansen hebben wel eens slecht gestaan, naar den mensch gesproken, b.v. als in tijden van vervolging de heilige boeken moesten worden uitgeleverd en ze opzettelijk werden vernield. Wij kunnen God niet genoeg danken, dat Hij Zelf over Zijn heilig Woord heeft gewaakt, zoodat we het nog altijd kunnen lezen en onderzoeken. DR. F. W. GROSHEIDE.

HENRY FORD

Zoo nu en dan verschijnt een boek, na de lezing waarvan men geneigd is te betreuren, dat er geen wettelijke verplichting bestaat, om zoo'n boek gratis te verspreiden, huis aan huis. Ik meen, dat het boek van den Amerikaanschen auto-koning Henry Ford (in samenwerking met Samuel Crowther) Productie en Welvaart,¹⁾ die met een personeel van 50.000 man o.a. dagelijks 4000 auto's vervaardigt en dientengevolge (of desondanks) nu de rijkste man der Vereenigde Staten is, zulk een boek zou zijn. Niet omdat alles wat deze merkwaardige man zegt, van a—z nu maar terstond in ons land moet nagedaan worden — het zou zelfs niet kunnen, want de Amerikaansche en de Nederlandsche volksziel liggen heel ver van elkaar, — maar omdat de geest en de leidende gedachte van dit boek zoo uitermate gezondmakend schijnen voor onzen ontstelden en in menig opzicht ontstellenden tijd. De bijzondere waarde van wat Ford heeft te zeggen over den arbeid als den eenigen sleutel tot welvaart, schuilt bovendien hierin, dat hij midden in den modernen tijd staat, en als auto-fabrikant mee den polsslagen van dezen tijd regelt. Stellig moet men er rekening mee houden, dat het welslagen van *zijn* systeem nog niet beteekent het slagen van ieder, die het zoekt na te volgen; evenmin mag men over het hoofd zien, dat de wonderdadige groei der Ford-bedrijven (waarvan dit boek een glasheldere voorstelling geeft) aan de verdiensten van het gevolgde systeem misschien een grootere waarde toeschrijft, dan het als universeel arbeidsbeginsel (volgens Ford) heeft.

Maar ook al nemen we deze reserves in acht, dan bevat dit Amerikaansch-nuchter geschreven en geheel politiek-vrije boek een schat van levens- en arbeidswijsheid, waarvan de toepassing niemand schaden en duizenden ten goede komen kan. Een Amerikaan, en vooral zoo'n brok vleeschgeworden energie als Henry Ford,

¹⁾ Vertaald door Theo Holdert en verschenen bij de Wereld-Bibliotheek, te Amsterdam.

denkt en ziet de dingen nu eenmaal anders dan een Nederlander, maar het is toch een even aangenaam als versterkend gevoel, door dezen gigantischen strijder tegen verspilling (de kwaal z. i. van het huidig industrie-, handels- en verkeersleven) te worden gedwongen tot het erkennen van zekere fundamentele beginselen, die het thans nog moeten afleggen tegen de beginselen, die, met den oorlog in bond, het zakenleven hebben gedreven naar de misère, waarin het thans geklemd zit.

Niet als een roode, maar als een frisch-witte draad loopt door heel het boek de gedachte aan „dienst,” waarmee Ford bedoelt, dat *dienen*, en niet allereerst *verdiene*, de grondslag van elk bedrijf moet zijn. Het moet dienen de *productie*, want deze alleen is het middel tot welvaart. En het moet dienen den *verbruiker*, door alle verbruiksartikelen zoo goed en zoo goedkoop mogelijk onder zijn bereik te brengen. Daartoe hebben werkgever en werknemer precies dezelfde verplichtingen; om ze na te komen, is slechts noodig, dat men bedenke: alle werk kan altijd nog beter gedaan worden, elk verlies van ruimte en tijd in een bedrijf is bevordering van algemeene achteruitgang. Ik zou, om deze en andere beginselen van Ford — die toch werkelijk niet zoo „singulier” zijn, doch alleen maar verwaarloosd worden — te doen zien in het licht der toepassing, precies noodig hebben de 364 bladzijden van Ford's prettig geschreven boek. Weshalve ik u ernstig aanraad, één roman niet en dit waardevolle boek wèl te koopen.

Hoe jammer, dat zulk een man eindigt met het volkomen te onpas aangehaalde woord uit Hebr. 13: „Het geloof is het wezen der dingen waarop wij hopen, de zekerheid der dingen, die (nog) niet gezien worden.” Want daarmee toont Ford aan, dat hij, ondanks zijn praktische levens- en arbeidsleer, toch nog ver verwijderd is van het hoogtepunt, waarop men niet de dingen die vergaan, maar de onzienlijke dingen — andere dan hij bedoelt — als doel des levens ziet. „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods,” — en deze rijke man kent alleen maar het koninkrijk van den arbeidzamen mensch, groot door eigen kracht.

V. D. M.

PEPER EN ZOUT

Ach! de dagen
Onzer plagen,
Giro-broeders, zijn voorbij! —
Zij vergeven
en vergeten
Heel de giro-knoei-partij!

Giro leeft weer!
Giro streeft weer!
Giro's naam is weer hersteld!
Giro, uit zijn stof verzezen,
Zal opnieuw *ons* Giro wezen;
Blijde heb ik 't u gemeld!

No. 5378

glans over het meer, welks grilligen vorm we nu goed opmerken.

De funiculaire zet niet af op den top. Maar een „trappenweg” brengt er ons binnen vijf minuten, en dan, ja, dan geniet men een exquis uitzicht, dat geen pen feitelijk te teekenen vermag.

Der toppen en bergruggen is bijna geen getal. Een drietal oriënteertafels noemt den toerist de namen, die ze dragen, maar men geeft het spoedig op.

Panorama van Lugano

7975

In de diepte merkt men de vernauwing van het meer van Lugano. Twee landtongen ontmoeten elkaar schijnbaar; de kijker evenwel doet zien, dat deze twee tongen elkaar dicht naderen, en verbonden zijn door een lange brug, waarover een spoorweg (Lugano—Chiasso) is geleid. Twee groote bogen bieden doorgang voor de scheepvaart.

Interessant is ook een bezoek aan het pelgrimskerkje op den top. Men treft dergelijke bedehuisjes in het bergland meer aan. Dienst wordt er zelden in gehouden, maar Rooms-Katholieken maken — gelijk we constateerden — gaarne gebruik van het kerkje, om een oogenblik de gedachten bij de geestelijke dingen te bepalen.

De gedachte, dat hier de pelgrims als 't ware worden genood tot gebed, legde op ons denken een oogenblik beslag. En we werden er opnieuw aan herinnerd, dat de geloovigen pelgrims zijn naar het nieuwe Jeruzalem, met de volkomenheid der schoonheid!

J. W. v. A.

PEPER EN ZOUT

Rijk en arm

Al 't geld en goed is toch maar slijk,
merkt iemand op, in goed'ren rijk;
maar zonder slijk, zegt d' arme droog,
heft zich de bieze niet omhoog.

H. W. A.

Zoo gaat het!

De een zei: „het heet Timotheüs,”
„neen, Timotheüs is 't,” zei d'ander.
Sinds leven *mo* en *the* in oorlog met elkander,
Gelijk voor jaren Turk en Rus.

En is dat nu onmogelijk te beslechten?
Wel neen, — maar de aardigheid zit velen juist in 't vechten.

A. J. H.

Te voet naar Wieringen

II

Wanneer men de wandeling van Van Ewijckssluis naar Wieringen gemaakt heeft, komt men uit bij een heuvelachtig grasland, waarop enkele Marinegebouwtjes staan. Het naaste dorp, Westerland, waarvan niets dan het vriendelijke torentje te zien is, ligt wat meer landwaarts in.

Wie nog nooit het eiland Wieringen bezocht heeft (eigenlijk moest ik schrijven het voormalige eiland Wieringen) maakt er zich onwillekeurig een verkeerde voorstelling van. Zoo is het mij tenminste gegaan. Waarschijnlijk is de indruk, welken wij ondervonden hebben van de berichten omtrent den balling, die hier vier lange jaren heeft doorgebracht, daar niet geheel vreemd aan. Maar, al was er geen gelegenheid meer, om Wieringen wat dieper in te trekken, ik kreeg er een vriendelijken indruk van en stond verbaasd over de uitgestrektheid. Van den afsluitdijk af is het beloop van de Noordkust goed te volgen, en ziet men in de verte het torentje van Oosterland, in welks pastorie de Duitsche ex-kroonprins gewoond heeft. Een wandeling daarheen duurt twee uur en het op de Oostpunt gelegen dorpje Den Oever ligt nog twee K.M. verder. De bevolking, die van landbouw, veeteelt en visscherij leeft, telt eenige duizenden zielen.

In den Zuidwesthoek ligt een klein visschersgehucht, Haukes, waarvan de bewoners door den afsluitdijk leelijk gedupeerd zijn. Ze waren gewend door het Amsteldiep naar het vischveld benoorden Wieringen te varen en zouden nu om het geheele eiland heen moeten trekken. Maar wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen; de visschers — het zijn er niet zooveel — doen nu het beste, om naar Den Oever te verhuizen, waar ze ook door de verdere werkzaamheden niet in hun bedrijf zullen worden gestoord.

Zooals reeds gezegd is, is er nog een tweede belangrijk werk onderhanden, n.l. de aanleg van een kanaal van Van Ewijckssluis naar Nieuwediep. Dit kanaal heeft een tweeledig doel. In de eerste plaats dient het, om de scheepvaart van genoemde sluis naar het Noorden mogelijk te maken, die anders als gevolg van den afsluitdijk gestremd zou zijn. En bovendien zou zonder dezen aanleg de afwatering van den boezem van den Anna Paulownapolder, die door de van Ewijckssluis juist even ten Zuiden van den dijk plaats heeft, hinder ondervinden. Het is dus een scheepvaart- en afwateringskanaal. In de toekomst, als de Wieringermeer (ten Zuiden van Wieringen) is ingepolderd, zal het ook dienen, om het overtollige water van de zuidelijker gelegen polders af te voeren, dat nu nog op de Wieringermeer geloosd wordt.

Daar na de volledige afsluiting der Zuiderzee ten Noorden van den dijk hogere waterstanden kunnen worden verwacht, moest de bestaande dijk langs Noord-Hollands Oostkust ten Noorden van Van Ewijckssluis versterkt worden, en nu heeft men gezegd: Graaf het kanaal liever buitendijks in het wad, het Balgzand, en gebruik de vrijkomende specie voor een nieuwen, sterkeren zeedijk, zoodat de bestaande als slaperdijk zal dienst doen. Men behoeft dan geen gronden te onteigenen ook. Zoo geschiedt thans; het kanaal is al aardig gevorderd en moet het volgende jaar gereed zijn.

Zoolang de Zuiderzee nog niet geheel is afgesloten, mag dit kanaal aan de Zuidzijde niet open blijven. Er komt daarom een tijdelijke dam in, waarover dan tevens van uit het vasteland de afsluitdijk kan worden bereikt. Ter verbinding van de Van Ewijcksvaart met het nieuwe kanaal wordt om deze reden de bestaande dijk doorbroken door een tijdelijk verbindingskanaal met keersluis, terwijl Noordwaarts bij De Kooi een sluisverbinding met het

beroemde van *Thorwaldsen*, voorstellende den intocht van Alexander den Grooten in Babel. Hier roept de beeldhouwer ons een stuk oude geschiedenis in de herinnering; het was in 333 v. Chr., toen de groote Alexander Perzië aan zich wist te onderwerpen. De hoofdstad Babel was gevallen voor dezen rijkenbedwinger uit het grijs verleden. Zie, hoe schitterend Thorwaldsen Alexander weet voor te stellen als triumfator voor Babels poorten, en hoe zielig de Perzen den Macedonischen krijgsman tegemoet treden.

Thorwaldsen geeft in de marmenzaal dezer villa een geschiedenisles om nimmer te vergeten.

Als we verder nog eenige kunstschaten hebben geïnspecteerd, worden we naar den tuin gevoerd — *de wonderen der natuur*.

Voor den plantenliefhebber is het hier een eldorado. Ook voor den leek echter.

Laurieren, rozen, sparren, dennen, cederen-van-den Libanon, magnolia's, palmen in onderscheiden soorten, orchideeën, rhododendrons, azalea's, tulpenboomen, bamboes, cactussen en varens, overal ziet ge de prachtigste exemplaren, terwijl ge u soms verbeeldt in een tropisch oerwoud te wandelen.

Sinaasappelen, citroenen, oranjeappelen en druiven telen welig; jasmijn en kamperfoelie geuren. Het is een lust door deze natuurgarde te wandelen en de rijkdom der schepping Gods spreekt ons andermaal wonderbaarlijk toe.

Villa Carlotta schijnt wel het culminatiepunt te zijn van al het natuurschoon, dat in deze streken wordt gevonden.

Feitelijk moet men die heerlijkheid zien, om er den rechten indruk van te ontvangen. Want of onze pen al zou trachten af te malen, wat Gods schepping daar siert — het blijft een gebrekkige weergave; we kunnen er alleen over stamelen.

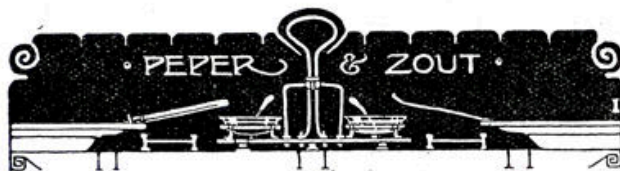
Van villa Carlotta gaat het naar Como en rustig kan men op de boot het fraaie landschap bewonderen.

Como is een mooi stadje en druk bezocht toeristenoord.

Verzuim vooral niet den Dom van Como te gaan zien. Hij is niet zoo groot als de Milaaneesche, maar kunstkeners beweren, dat hij artistiek hooger staat. Prachtig is de witmarmere gevel, heel wat „witter” dan die van den dom te Milaan. De renaissancestijl is overheerschend.

Het interieur liet men stemmig; gedempt valt het licht door de geschilderde glazen, die de meesterhand verraden en tal van Bijbelsche voorstellingen in het geheugen roepen.

Doch — het uur van scheiden is daar. Een laatste blik wordt geworpen op het Lago di Como en de Piazza Cavour en dan gaat het in optocht onder het zingen van nationale liederen naar het station. Een extra-trein brengt het gezelschap weer naar Lugano.

Van vier hoog achter

Dat trappen loopen, zegt Kee, is een straf;
het brengt me nog te vroeg in 't graf.
Kom buurvrouw, kom, je loopt ze op een draf;
je bent er door van hooger komaf. H. W. A.

Vaak vraagt het jonge kind: hoe lang nog eer ik groot ben?
En is het eenmaal groot: hoe lang nog eer ik dood ben?

A. J. H.

Ondoorgrondelijk Raadsel

Waarom de aarde vrouwelijk is
In bijna alle talen?
Ik denk, wijl men den ouderdom
Zoo moeilijk kan bepalen.

Uit de Haagsche Post

7992

De Strijd tegen de Straatroovers.

„Een brutale diefstal had heden bij klaarlichten dag plaats op den Boulevard X. te Parijs. Een grijze auto, waarin twee heeren, hield stil bij den wissellooper N.

Een der heeren sprong er uit, sloeg den wissellooper tegen den grond, ontrukte hem zijn tasch en sprong weer in de auto, welke met razende snelheid verdween, nog voordat de omstanders zich rekenschap hadden gegeven van het gebeurde.”

Meermalen reeds hebben we een dergelijk bericht in de dagbladen gelezen, en werd de beschaafde wereld opgeschrikt door straatroof of bankdiefstal te Parijs, New York, Chicago of een der andere wereldsteden. Het valt dan

ook niet te verwonderen, dat banken, die hun bedieners soms met zeer groote bedragen aan geld of andere waardepapieren hebben uit te zenden, allerlei voorzorgsmaatregelen nemen. Voor het overbrengen van hooge geldswaarden worden soms zelfs gepantserde auto's toegepast.

Een eigenaardig middel, om de noodlottige financiële gevolgen van een dergelijken roofoanval te voorkomen, is thans uitgedacht. De bankbediende krijgt een tasch of koffertje, waarvan de handgreep inwendig een paar kleine rookbommetjes bevat. Wordt hij nu overvallen, dan behoeft hij slechts even op een knop aan de onderzijde van de handgreep te drukken, en de rookbommetjes ontvlammen. Twaalf minuten lang verspreiden deze een dichte rookmassa, zoodat ieder kan zien, dat er iets niet in den haak is.

Toch blijft een snelle vlucht per auto, met medeneming van het gestolene, nog mogelijk, maar de bandieten zullen weinig plezier van hun werk hebben. De rookwolken zijn namelijk gedeeltelijk ook binnen in de tasch gedrongen en hebben door hun scheikundige werking de bankbiljetten of andere waardepapieren zoodanig verkleurd, dat ze niet ingewisseld kunnen worden. Alleen de rechtmatige eigenaar zal na nauwkeurig onderzoek nieuwe biljetten kunnen ontvangen. NAVORSCHER.

papierbrij in groote vaten zien gereedstaan; zij bestaat uit 99 $\frac{0}{100}$ ... water en wordt geleid naar de machine, die in regelmatige volgorde het papier vormt, perst, droogt, glanst enz., samen een proces ter lengte van $\pm$ 53 Meter. Tusschen de pletrollen kan het papier met een snelheid van 266 Meter per minuut passeeren. Aan het eind der machine zoudt ge terstond op het aangekomen papier een bestelling kunnen schrijven....

Van Engelsch glas hebt u vermoedelijk weinig of niets gehoord in de laatste jaren. Eigenaardig: hier, temidden van altemaal bloeiende industrieën, hoort ge één dissonant, en hij wordt niet overstemd. Aan een der breede hoofdwegen in het Industriepaleis zien we een woud van glas, voorwerpen voor allerlei doel, vooral voor verlichting, schepen, auto's, tram- en spoorwagens. Maar het uitzicht is niets helder door al dat glas: de Britsche glas-industrie kwijnt sedert den aanvang der 20^e eeuw, en deze firma smeekt, blijkens een artikel in de Daily Graphic, om den steun der Britsche afnemers. „Hoe zal de onbeschermd glas-industrie haar ondergang ontkomen zonder de hulp van den Engelschen kooper? Waarom zou een prachtige vaderlandsche nijverheid door het eigen volk te gronde moeten gaan?” Zoo staan de zaken met het Engelsche glas. Nu, laat ik maar eerlijk erkennen, dat ik, dit vernemende, heel stilletjes mij herinnerde, in de Leerdamsche glasfabrieken veel glas voor Engeland te hebben zien inpakken. Déze blijdschap over het Nederlandsch Fabrikaat zal Wembley mij wel vergeven hebben....

Van het glas naar de whisky is geen afstand; hier in 't Nijverheidspaleis was het maar een paar stappen. En daar stond ik dan voor een volledige whisky-fabriek in miniatuur, ondergebracht in een Schotsch gebouw van papier, maar „levensgroot.” Het was mij, als hoorde ik de stem van Henry Ford, den auto-koning: „Is er (bij een teveel na menschelijk verbruik) geen ander gebruik van koren denkbaar dan het vetmesten van vee en het stoken van whisky?” Maar gij weet, de Engelschman en zijn whisky zijn onafscheidelijk verbonden, en daarom behoeft het ons niet te verbazen, dat dit hoekje gebouwd was door maar even 34 whisky-fabrikanten! En dan te lezen in hun propaganda-boekje, dat in de Schotsche pakhuizen ruimte is voor 412 miljoen Liter whisky! Of deze onsmakelijkheid: „Het Bijbelsche voorschrift: geen nieuwe wijn in oude zakken te doen, is door de Schotsche whisky-nijverheid letterlijk opgevolgd.” En daarop volgt dan de mededeeling, dat... de gebruikte flesschen grondig worden schoongemaakt, al eer zij opnieuw gevuld worden!...

Maar met deze drank-episode wil ik dezen brief toch niet sluiten. En daarom vind ik het zoo buitengewoon verheugend, dat de Bijbel — diezelfde, door de whisky-heeren zoo misbruikte — het *eenige* boek is, dat een plaats heeft in het Nijverheidspaleis. Vlak bij een der hoofdingangen stuit ge op de groote aardglobe, die het Britsch en Buitenlandsche Bijbelgenootschap daar heeft neergezet, en waarop men kan zien, hoever reeds het Evangelie in voor hen leesbaren vorm aan vele volken is gebracht. Achter deze globe is de schoonste batterij opgesteld, die in den schoonsten oorlog bruikbaar is: lange rijen bijbels, elk in een andere taal. Hier, boven het lied van den arbeid uit, klinkt het lied der rust. Dat deed goed. Want de rust is elders!

PEPER EN ZOUT

Vliegekunst.

De vliegekunst neemt een groote vlucht: naar Neêrlandsch-Indië door de lucht Van A'dam naar Batavia
Wie doet het Van der Hoop eens na?
„Straks,” zegt een oude met een zucht,
„vliegt heel de wereld in de lucht.” H. W. A.

Bijeenverzameld door A. van Haghe

Heden niet begonnen —
Morgen niet voltooid; —
Blijft het altijd: „morgen,”
't „Heden” komt er nooit!

Uitstel is een tijddief.

Talmt men te lang, dan wordt de vijand gewaarschuwd.

Berouw volgt steeds op de overijling, en het uitstel wordt meestal ons ongeluk.

Geniet de vreugde van het tegenwoordige zóódanig, dat gij er de vreugde van de toekomst niet bij inboet.

Weest niet bezorgd voor den dag van morgen.

Voor alle dingen zonnenschijn,
Dat is de beste medicijn!

Kom, o zonne!
Zend uw stralen....

Oogst, terwijl de zon schijnt.

De schoonste zomerzonnenschijn
Vervroolijkt hart noch zinnen,
Wanneer wij niet vervroolijkt zijn
Door 't zonnetje van binnen.

Een zeer oude en bijzonder mooie zonnwijzer 7879

rusting. Als nu het broed na die acht dagen gaat zinken, beslist de plek, waar zij te land komen, over hun toekomst. De oesterbank is de aangewezen plek; in Zeeland heeft men die gevormd door me: een kalklaag bestreken, dakpannen op te stellen langs de rivierglooiingen. Later heeft men ook kokhane-schelpen toegepast; het oesterjong hecht zich aan zoo'n pan of schelpenvlak, en ter plaatse van die hechting vormt zich dan de onderschelp.

Wie nu te Ierseke komt ziet van het oesterbedrijf niet veel meer dan een smalle dijk, waarlangs vele schuren en vooral vele stapels zwarte ramen, overspannen met zwartgeleerd ijzergaas. Dat zijn de zeeften — „hospitalen” noemt ze de oesterkweker — waarop de jonge oesters, keurig gerij, worden neergelegd, om ze in 't water te beschermen tegen hun menigvuldige vijanden als zeesterren, krabben, zwaren golflaag e. d. De oesterputten, die ge als groote vierkante vijvers ziet liggen, zijn geen kweekplaatsen doch magazijnen; daar worden de oesters na de vangst frisch gehouden door het elke twaalf uur ververschte water, totdat het uur der verpakking en verzending is aangebroken. Deze putten, geheel door dijken omzoomd of ommuurd, staan door kleine sluizen in verbinding met de Schelde. Wie van vaderlandsche geschiedenis houdt, kan z'n hart ophalen, als een oesterput wordt schoongemaakt, want dan ziet hij... fragmenten van oude dorpsstraten. Het oestergebied van Ierseke toch ligt op dezelfde plek, waar eeuwen geleden zeven dorpen stonden, o. m. Roemerswaal of Reymerswaal, waar Bossu in 1588 heeft gevangen gezeten.

De oesterbank van Ierseke is na 1870 van groote beteekenis geworden voor de oestercultuur, maar in 1620 reeds trof men bij Schouwen oesterbanken aan. De cultuur heeft echter pas beteekenis gekregen, toen de kunstmatige teelt, naar Fransch model, een aanvang nam. Toen heeft men ook een bank ter grootte van 3000 H.A. aan de publieke visscherij onttrokken en verpacht. In 1882 was een gebied van 15000 H.A. voor dat doel gereserveerd; men telt hier $\pm$ 140 kwekers. Het Rijk verpacht het vanggebied in perceelen van 5, 15 en 25 H.A., voor een tijdperk van 30 jaren. De eerste groote verpachting heeft in 1885 plaats gehad, de tweede in 1915. Sedert 1916 (en als gevolg van de oorlogsomstandigheden) is te Ierseke het Centraal Bureau voor den verkoop van oesters gevestigd; het is allengs een Coöperatieve Verkoopvereniging geworden.

Wij keeren terug tot de oesters zelf; zij zijn na $\pm$ zes jaren consumabel, en worden dan gevangen met kornetten, die van stoom- of zeilbooten worden afgelaten; het zijn vierkante, ijzeren sleepnetten met een bovennet van touw; de naam geeft dus duidelijk aan, hoe zij de vangst maken: zij sleepen over de bank en scheppen er zoo de oesters af. Het vischvaartuig meert vlak voor de loods, waar vele handen gereed zijn om te sorteeren. De oesters worden geleverd per 1000. in zes „rangen.” Men verpakt ze dan in vaten van 45, 55, 65, 75 of 85 K.G. per 1000. De oesterhandel van Ierseke omvat in vette jaren meer dan 50 miljoen stuks. Slechts ongeveer 8% blijft in 't land (in normale tijden;) in 1925 omvatte de uitvoer $\pm$ 1.6 miljoen K.G., waarvan Engeland het leeuwendeel, bijna 1 miljoen K.G. ontving, België 300.000 en Frankrijk 260.000 K.G.

De Zeeuwsche oesters hebben, zooals bekend, een prima naam; de plantengroei en de bodemkwaliteit der Oosterschelde zijn daarvan o. m. de oorzaak; voorts is de Zeeuwsche oester licht verteerbaar en heeft een sterke voedingswaarde; haar kleur is mooier dan die van de Fransche, Portugeesche of Schotsche oesters; hoe blanker van tint, hoe beter. Er zijn nog meer oorzaken, waaraan de Zeeuwsche oester haar wereldreputatie dankt. De kom der Oosterschelde is als 't ware één groote vijver, door eilanden en banken beschermd tegen den onmiddellijken invloed der open zee; het water heeft er een geringer zoutgehalte dan het zeewater; het Scheldewater zit vol plankton en infusoriën, het aangewezen voedsel voor het jonge broed; de temperatuur is er 's winters

niet te laag; de bodem ligt er niet diep. Allemaal voorwaarden, die de oesterteelt in Zeeland tot de meest gunstige resultaten voeren, ten bewijze waarvan de uitvoercijfers een vroolijk lied spellen.

Wat er in den oesterhandel omgaat, kan men aflezen uit bedragen als f 588.000.— en f 560.000.—, zijnde de totaal-pachtopbrengsten in 1885 en 1914. Hoezeer de pachtprizen de verkoopprijzen beïnvloeden, leert ons de productielijst van vele jaren. In 1885 b.v. werden 20.000.000 oesters verkocht voor f 1.260.000.—, maar van 1885 tot 1889 gemiddeld 30.000.000 voor f 1.546.500.—, en in 1897 28.500.000 voor f 795.000! Later zijn de prijzen wel wat beter geworden (in 1913 b.v. bracht de vangst van 47.000.000 oesters f 1.460.000.— op,) maar het peil van de zeer vette jaren werd toch niet meer bereikt. Niettemin is de oestercultuur in Zeeland een bron van welvaart gebleven voor velen, en heeft haar naam een der talrijke parelen gehecht aan de kroon van Groot-Nederland.

V. D. M.

PRAKTISCH!

In praktisch Amerika heeft men bedacht om de hakjes der laarsjes van 't schoone geslacht te gebruiken als kastje, voor 't lastige geld; je wordt dan door tasje noch geldbeurs gekweld: een zilveren sleutel met gouden rand wordt beng'lend bewaard aan den kouseband. Zoo wordt dan het geld en dat niet zonder reden in Amerika werkelijk met voeten getreden.

7396

H. W. A.

De elektrische gloeilamp en haar fabricage

Een merkwaardig product der moderne techniek, die elektrische gloeilamp. Merkwaardig, omdat zij, hoewel slechts sinds betrekkelijk korten tijd aan het mensdom aangeboden, reeds zoo algemeene toepassing vond, merkwaardig om haar snellen ontwikkelingsgang, niet minder om haar veelzijdige toepassing. Want niet alleen in huiskamer en studeervertrek, niet slechts in kantoor

slotte tot het getal. Wie *dat* kende, kende den hond.

Ai mij! En nu hoor ik het vroolijke blaffen van mijn trouwe huisdier. Of zijn zachte gejang. Of het geheimvolle blaffen, als hij droomt — want hij droomt heusch. En ik kijk hem in de groote, trouwe oogen, waarmee hij mij aanziet.... Een hond is toch nog wel meer dan „een getal.” Alles van het dier is er niet in.... Achter die oogen ligt een wereld, die ik nog slechts zeer ten deele ken. Zal de mensch die wereld ooit geheel doorgronden?

Ik denk aan het onderwijs in de levenlooze natuur. Hoeveel leerlingen — en hoeveel onderwijzers, die het toch beter weten moesten, meenen niet, dat zij de dingen kennen, als zij de wiskundige formule kennen, die er bij te pas komt. Ze weten precies, hoe de gang van den lichtstraal is door de lens, en hoe hij kaats op het spiegelend vlak.... en nog heel veel meer „getallen,” die er bij te pas komen.

Maar licht.... wat is licht?

Of het niet goed en nuttig is, het getal te kennen? Natuurlijk wel!

Maar als we gaan meenen, dat „alles” in het getal is, en de kennis van den uiterlijken verschijningsvorm genomen wordt als kennis van de wereld, die achter dien vorm ligt, en in dien vorm tot uiting komt, — zijn we op een dwaalspoor, waar oppervlakkigheid welig tiert.

Ik zal niet spreken van de organisatie, die zich sterk waant, als het „getal” der leden stijgend is. En niet van de kerk, die meent te bloeien, als het „getal” harer leden klimt. En niet van de meening, die zich waarheid waant, als de „meerderheid,” het „grootere getal,” haar aanhangt.

Aan dergelijke dwaasheden heeft ook de Grieksche wijze niet gedacht.

„De getallen regeeren de wereld.”

Dit is een andere uitspraak van hem.

Helaas, menig menschenleven *wordt* schijnbaar door getallen beheerscht. Je hoeft niet dadelijk te denken aan een O.W.-er, trotsch op zijn groot getal goudstukken.

Ach, ook in anderen zin is het voor sommigen waar.

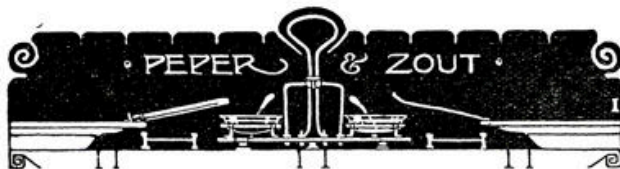
Maar *God* regeert de wereld.

Hij heeft geen getallen noodig, om te komen tot kennis.

Want Hij overziet alles.

En telt dus niet als wij.

K. T. B.

Zending

De Zending? ja daar geef ik gaarne voor;
opdat de blinde heiden 't Evangelie hoor'.
Geeft ge ook voor 't zendingswerk in eigen stad en land
voor die God en gebod uit hart en leven bant?

H. W. A.

WAARTOE?

Waartoe moet ik hier zijn! Waarom moet Iphigenia, de dochter van Agamemnon, den Griekschen koning, hier verkeeren onder de Barbaren van den Taurus! Hoeveel lange dagen heb ik hier reeds doorgebracht, en hoe vaak heb ik hier reeds gezeten, waar ik het oog kan hebben op de zee, de bewegelijke, die alle kusten bespoelt en mij toch nimmer tijding brengt van mijn vaderland! Leeft mijn vader nog? Hebben de helden Troje bereikt? Hebben ze de stad ingenomen, en zijn ze teruggekeerd, met buit beladen? Nimmer hoorde ik met één woord den afloop van den tocht, die zoo wonderlijk mijn levenskoers gewijzigd heeft, en mij een balling doet zijn aan verre kust.

O, ik was zoo gelukkig in 't vaderlijk huis. Ik had mijn vader zoo lief, even lief, neen, meer nog dan mijn moeder Klytamestra, wier liefkoozingen me soms ontstelden. En ik was zoo gelukkig met Electra, mijn zuster, en met den kleinen Orestes. Toen kwam de dag, dat de vorsten van Griekenland optrokken, om den vrouwenroover van Troje te straffen, en Menelaus van Athene zijn Helena terug te halen. Ook Agamemnon van Mycene, mijn vader, trok mee, en het werd eenzaam en stil in ons huis. Tot het bericht kwam, dat mijn moeder met mij moest komen, waar de schepen der tochtgenooten lagen, wachtende op gunstigen wind. Wat wij, wat ik daar moest, werd mij niet duidelijk, eer ik voor de vreeselijke werkelijkheid stond.

De goden verhinderden door tegenwind het uitloopen der vloot, en het orakel had verklaard, dat er een offer moest vallen. Dat offer was ik.

En ik gevoelde groot de gedachte, dat ik een uitverkoren offer mocht zijn, en dat de tocht der verbonden vorsten slagen zou door mij. Alle Grieken zouden mij groot en heerlijk roemen. Maar — mijn jonge leven had waarde voor mij. Mannen mogen met het zwaard in de vuist den dood tartten en vallen met eere voor de groote taak, ik was een vrouw, ik dorstte niet naar roem, maar naar geluk. En nu zou ik vallen als een slachtoffer!

Doch naar mijn gevoelens werd niet gevraagd. Ik werd neergelegd op het altaar, en reeds hief de priester het mes op, toen eensklaps Diana tusschenbeide kwam. In een wolk voerde zij mij weg, en ik zag nog, hoe in mijn plaats op het altaar een hertekoe lag. En dan zag ik niets meer, tot ik neerdaalde hier op den drempel van Diana's huis onder de Scythen van den Taurus.

En sinds dien dag ben ik gescheiden van mijn volk en van mijn huis. De Barbaren waren vriendelijk voor mij, en maakten mij, wonderbaar tot hen gekomene, tot priesteres in den tempel.

Ik heb hun niet verteld, wie ik was; wat gaat die vreemdelingen de geschiedenis aan van een Grieksche koningsdochter? Ik heb gezwegen. 'k Heb het heilige vuur onderhouden, dat dag en nacht op het altaar brandt; 'k heb de offerdieren toebereid, die ook zij aan de groote godin Diana wijden.

Maar verder doe ik niets dan wachten.

Waar toe ben ik hier? Waarom bracht Diana mij niet terug naar Electra en Orestes? Waarom moet ik hier een balling zijn?

'k Heb een weinig goeds kunnen doen, dat is waar. De wreede Scythen offerden voorheen elken Griek, dien de stormen aan hun kusten brachten, aan Diana als een brandoffer, en het heeft mij mogen gelukken, deze gewoonte te breken. De koning heeft mijn bedde gehoord; 'k heb geen menschenoffers behoeven te brengen, 'k heb mijn eigen landgenooten niet behoeven te brengen naar

1) De Krim.

mee het Westen ook op dit gebied het Oosten wil „cultiveeren.” Als we hier overweldigd worden door een geestelijke duisternis, die ons het „Ach wanneer?” van den morgen der verlossing op de lippen brengt, dan mogen we ons versterken aan het woord van de Engelsche schrijfster Mulford: „Het geloof is de zaadkorrel van alle wonderen.” Dat geloof, tot bergen verzetten in staat, kan ook deze wereld van het Oosten omzetten van den dienst van Boeddha tot den dienst van Jezus.

Opmerkelijk is, dat ook in dit gebouw van Britsch-Indië behoorlijk is rekening gehouden met het feit, dat 72 miljoen zielen wonen in streken, waar nog een eigen Inlandsch vorst het gezag uitoefent; dit beteekent, dat Engeland over 23 $\frac{0}{10}$ der bevolking van Britsch-Indië geen volledig gezag heeft. Derhalve ziet men ook inzendingen van Indische vorsten, die geheel hun stempel dragen. Temidden daarvan vond ik de nabootsing van katakomben-inscripties uit een ravijn in Hiderabad, waarheen, twee of drie eeuwen vóór de Christelijke jaartelling, Boeddhistische geloovigen zijn gevluht voor . . . godsdienst-vervolgingen. Dus ook zij hebben gekend het lijden om den naam huns gods. Maar hij kon hun niet de redding van het lichaam, en nog veel minder de redding hunner ziel brengen. En nu wordt door het Boeddhisme met fanatieken haat de invloed van *den* Heiland der wereld weerstaan, in Wiens dienst Engeland, zij het niet zonder lagere motieven van winstbejag e. d., Britsch-Indië wil brengen onder den invloed van het licht, dat eens alle duisternis doet opklaren.

PEPER EN ZOUT

Auto-bus

Men zeilt nu ook al heel gezwind
en zonder moeite tegen wind.
Twee draaib're bussen zijn het zeil,
en 't schip schiet voorwaarts als een pijl;
„Dus,” zegt een kennis van mij, „dus
is dat de ware *auto-bus*!”

H. W. A.

Reproductie naar een kunstfoto, genomen
in de residentie vóór het Koninklijk Paleis

EEN MISTIGE
WINTERMORGENSTEMMING

MEDISCH SCHOOLTOEZICHT

De verschijning van den schoolarts in de eerste klassen is een evenement. Hij is de mijnheer, die alles weet, net als Sint-Nicolaas. Je moet voorzichtig zijn, want eigenlijk weet je niet precies, wat hij *niet* weet. Het is absoluut onzeker, of hij niet een massa in je oogen lezen kan, b.v. ondeugendheid en zoo. En hij heeft een boel te zeggen. Draagt Mientje niet al maanden een bril, omdat de schoolarts 't gezegd heeft? En gaat Teunis niet naar de heilgymnastiek? Om nog niet eens te spreken van Jan, die in z'n keel geknipt moest. Afijn, 't is raadzaam, hem heel eerbiedig te behandelen. . . .

En de schoolverpleegster! Er gaat een lichte schok door de eerste klassen, als ze een tipje van haar muts hebben gezien. De mondjes fluisteren: „de zuster is er.” Een plotselinge inspectie van de handen. Als de juffrouw even niet kijkt, strijkt Karelts tong met een forschen haal over de beide kanten van z'n handen en bijt Jannetje in de gauwigheid, voor alle zekerheid, de nageltjes er maar af. Keesje wil ze schoonmaken met z'n pen. Helaas, hij vergeet, dat er inkt aan zit. 't Resultaat gaat alle beschrijving te boven. Ook kun je je haar nog even gladstrijken. Intusschen komen daar mogelijkheden bij te pas, waar op 't laatste nippertje niets meer aan te doen is. Bij vieren tegelijk gaan ze de personeelkamer binnen. En als ze er uit komen, kun je op alle gezichten lezen, of het resultaat van de nagels- en hoofdeninspectie gunstig of ongunstig was.

In de hogere klassen? Vader zegt immers: „Hij kan ons niks maken.”

Waarom Piet niet verschenen is voor 't onderzoek? „Omdat ik niet mocht van m'n moeder. En m'n vader zegt: als we een dokter noodig hebben, dan kunnen we onzen eigen dokter wel nemen!”

En Truitje? „Me moeder zegt, dat er een stuk vleesch uit me keel geknipt wordt, als ik bij u kom, en dat wil me moeder niet? En Jan? „Me vader en me moeder vinden 't heelemaal niet noodig, dat ik onderzocht word, ik ben heelemaal gezond!”

En als de schoolverpleegster komt, schaamt niemand zich voor zwarte nagels en andere ongerechtigheden. Ze komen de kamer uit met een gezicht van „ik was heelemaal in orde,” onverschillig, hoe groot 't standje was. Wát zòu de schoolverpleegster? Krelis' moeder heeft haar geschreven, dat ze haar eigen handen maar schoon moest houden en zich niet te bemoeien had met Krelis' zijne. En Betjes moeder heeft haar verleden week op straat eens goed onder 't oog gebracht, dat „háár haar” . . . enz. „Vader en moeder zeggen elken keer . . .”

Wel, wát willen we? De kinderen moeten toch worden opgevoed tot „zelfbewuste, vrije arbeiders.” Ze moeten maar vroeg leeren, dat geen mensch ter wereld iets over ze te zeggen heeft.

A. M. EMOUS

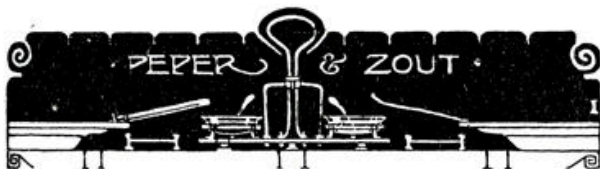

toch is deze Japansche maatschappij de goedkoopste op de Jang-tse-kiang. Mejuffrouw Junod, die in Tsjinkiang woont, nam afscheid van ons, en zoo voeren we nog slechts met z'n drieën westwaarts.

„Het was een schoon gezicht in het verblindend ochtend-zonlicht de haven uit te komen, om de machtigste bevaarbare rivier der wereld op te varen. Aan weerszijden verhieven zich bergreeksen, die langzaam overgingen in de blauwe, nevelige verte. Tusschen de rivier en den voet der bergen strekten zich talloze rijstvelden uit, alle groen na de jongste overstromingen. Het water was zóó hoog, dat vele hutjes onder water stonden. Zoo hebben de boeren meestentijds door het water te waden, als ze uitgaan om het onkruid uit te roeien, en later den oogst binnen te halen. Behalve den rijstbouw beoefenen deze menschen, die allen een eenvoudig leven leiden, de vischvangst. Het Evangelie wordt onder hen gepredikt door de Chin. Inl. Zending, in bootjes, waarmee men dorp na dorp afvaart.

„Twee dagen duurde de reis op deze stoomboot. Twee uur te laat legden we in Kioe-kiang aan, onmiddellijk omringd door kooplui met eieren, vruchten, Chineesche suikerwaren, enz. De dokter vond enige koelies, die onze bagage naar de veerboot overbrachten, waarmee we het Sanatorium moesten bereiken. Daar werd 's nachts half vier de bagage ingeschreven, en voort ging het weer. Het water stond overal zóó hoog, dat we niet onder de brug door konden. Wij moesten dus uitstappen, en vonden onzen weg over de lichamen van slapende Chineezers, die hier koelte zochten, omdat het in de huizen te heet was.

„Per auto konden we den tocht vervolgen door het rivierdal tot aan den voet van het gebergte, om vandaar met bamboe-draagstoelen, elk gedragen door vier man, naar boven te gaan. Het is geen gemakkelijke taak voor deze menschen, om bijna drie uur lang over een nauw bergpad langs diepe afgronden naar boven te klauteren. Voor ons was het evenwel een waar genoegen, in de koele berglucht te genieten van de weelde der prachtige bloemen en varens, de geuren der jonge bamboe's en pijnboomen, het gezang der vogels, het geruisch der watervallen en de schitterende vergezichten. Welk een verschil met de plaats, waar wij arbeiden, een stad, als een eiland in het water gelegen, en zelfs geen gelegenheid om te wandelen! Al te spoedig waren we aan het eind van de reis, en werden we door onze koelies zachtjes neergezet midden in een vreemde stad, ruim duizend Meter boven den zeespiegel, zóó schoon, zóó helder, als men maar wenschen kan; waar God ons geplaatst heeft, om eenigen tijd te vertoeven.”

Letterverschil

Mijn naam, mijn waarde Heer, is: Rookgoed
of wilt ge 't zonder r, nu, ookgoed.

Op een weinig produceerend professor

„Als hij wat zegt, heeft 't waarde voor miljoen”
zegt zijn aanbieder, nog een groen.
Nu goed, maar weet, dat als hij zwijgt
't mensdom voor miljoen schade krijgt. H. W. A.

ZWIJGENDE KLOKKEN

Hoog waar de nachtvogels woningen bouwen,
dàár in den toren, den duist'ren,
hangen de klokken met roerlooze touwen
zwijgend als menschen, die luist'ren.

Spinraggen wappren er neer van de wanden.
Zacht zucht de wind er naar binnen.
Niemand durft raken het touw met de handen,
dat er de klokken beginnen

klepend te zingen met schallende monden.
Wie heeft betoovrend hun tongen gebonden?

JO SPIERENBURG

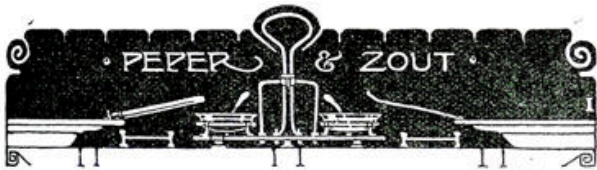

tingen werden verstrekt over den arbeid tot heil van zoekende of zinkende mede-menschen.

Evangelisatie in meer pakkenden vorm was te vinden in den kapel van St. George, waar dagelijks tweemaal dienst werd gehouden onder leiding van een predikant. Desgelijks geschiedde in het gebouw van de Evangelische Alliantie, waar bovendien maandelijks een bekend prediker optrad, en duizenden een oogenblik hebben kunnen verkeerden buiten de zakelijke sfeer der Tentoonstelling. Natuurlijk werden op Wembley ook velerlei traktaten e. d. uitgedeeld.

Eigenaardig is, dat men in de rij der genoemde Vereenigingen in den officieelen gids ook vindt: de Maatschappij tot redding van . . . schipbreukelingen. Deze had trouwens haar inzending *buiten* het Amusementspark; het was de groote en nieuwe reddingboot „Grace Darling,” gekost hebbende f 120.000.—; zij kan 100 personen bevatten. Wie haar bezichtigde, vond op de voorplecht een matroos zitten met een busje: zoo kon men de 120.000 gulden hooren groeien! . . .

Van het Amusementspark heb ik slechts twee dingen te noemen, die „de moeite waard” waren. Het eene was de tonnen gouds kostende imitatie van een kolenmijn, echt tot de paarden der kolenwagentjes toe; een leerzaam geheel, véél te goed voor een Amusementspark. En het andere . . . ja, dat was eigenlijk een étalage, om diep medelijden mee te hebben. Daar zaten, in tien kamertjes achter glas, tien jonge vrouwen *te kijk*; zij waren gekleed als de tien schoonste vrouwen uit de wereldgeschiedenis; hun kamertje was gemeubileerd in den stijl van de dagen, waarin die vrouwen geleefd hebben (b.v. Cleopatra, Beatrijs, Helena van Troje e. d.), en zij waren bezig met lezen, schrijven, borduren of kijken. Den ganschen dag door schuifelden de bezoekers langs de kamertjes, en keken naar deze, à zooveel shilling per dag, te kijk zittende vrouwen. En deze vrouwen keken naar de bezoekers . . . Lezeres, ik heb het er niet lang uitgehouden. Want ik meen, dat ook de vrouw geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis. En ik dacht, dat wel heel zwaar is de last der zonde, die *déze*, *uwe* seksegenooten, hier dragen moesten . . .

Natuurwet

„Hoe komt het toch, dat 's zomers,” zoo vroeg Krijn,
„de dagen langer dan des winters zijn?”
Wel vriend, begrijpt gij daarvan niet den zin:
Warmte zet uit, en koude, die krimpt in!

H. W. A.

In de wolken

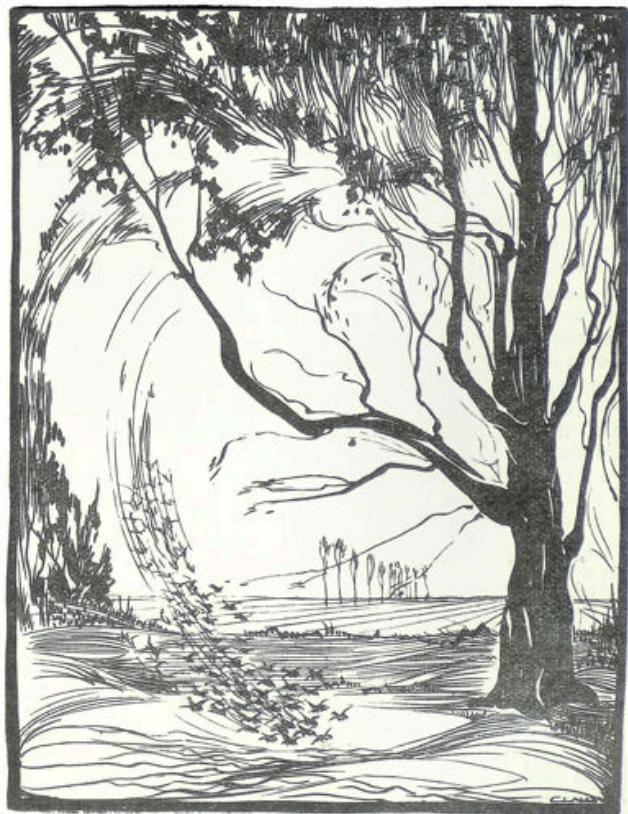
De vliegenier werd luide toegejuicht
en overal werd van zijn moed getuigd.
Hij kreeg de hulde van talrijke volken
en toch was niemand met hem in de wolken.

H. W. A.

Gepast antwoord

Een vloekend kapitein zei tot zijn maat
„Wij doen wel twintig knopen in een uur”
„Als gij,” is 't antwoord, „'t vloeken dan niet laat
brengt elke knoop u naar het helsche vuur.”

H. W. A.

MUSSCHENSPEL

Tsjie — tsjere — sjiet.

Op de zwieptakjes van een perelaar
tuimlen hun lijvekes door elkaar;
geflap van ruige klepvlerkjes, snel
om 'n vlug lijfje. Hoeveel wel?
Pootjes of kopjes zie ik haast niet.

Tsjie — tsjere — sjiet.

Dan uit den perelaar duikelt — floep —
naar benee op het pad heel de troep.
Woelgrage pootekes wriemlen 't droog-
warme zand in stofwolkjes omhoog.
Warboel van veertjes — meer zie ik niet.

Tsjie — tsjere — sjiet.

Plots opgejaagd door een nietig gerucht,
heel de kwettrende muschorde vlucht,
Even lawaai! Schel sjirpgeluid.
't Rumoerig musschenspelke is uit.
'n Losgestooid veerke — meer vind ik niet.

JO SPIERENBURG

WETENSWAARDIGHEDEN

Het Ijsberggevaar.

Welke groote gevaren de drijvende ijsbergen voor de scheepvaart opleveren, is voldoende bekend. In ons Blad hebben we al eens melding gemaakt van methoden, om in den mist de aanwezigheid van ijsbergen tijdig gewaar te worden, zelfs om ze op te blazen. *)

Zoals toen reeds werd opgemerkt, is een der grootste gevaren het feit, dat de ijsbergen zich onder water nog zoo ver voortzetten en aldus onzichtbare klippen vormen. Een ander gevaar ligt hierin, dat door afsmelting het zwaartepunt van de ijsmassa zich langzamerhand verplaatst, wat een plotseling kantelen tot gevolg kan hebben. Het schip, dat zich dan te dicht bij bevindt, is tot ondergang gedoemd.

De methoden, die toegepast worden, om tijdig van de aanwezigheid van ijsbergen op de hoogte te komen, berusten meest op de waarneming van de watertemperatuur. Hierbij blijft men evenwel in onwetendheid omtrent de richting, waarin zich het gevaar bevindt. De firma Zeiss te Jena, bekend om haar kijkers en andere optische instrumenten, is er in geslaagd een fijngevoelig toestel te vervaardigen, dat de richting aangeeft. Het heeft den naam van „radio-micrometer” gekregen, d. w. z. een instrument, waarmee kleine verschillen in stralingen (in dit geval warmtestralingen) kunnen worden gemeten. Het heeft dus niets met radio-telegrafie te maken, zooals de naam zou doen vermoeden.

De werking van het instrument berust op het ontstaan van de in de natuurkunde welbekende thermostroom. Als men namelijk de uiteinden van twee draden van verschillende metalen of metaallegeringen aan elkaar soldeert en de contactplaats verwarmt of afkoelt, treedt er tusschen de andere uiteinden der draden een potentiaalverschil op. Verbindt men ze door een koperdraad, dan is dat potentiaalverschil oorzaak van het ontstaan van een electrischen stroom, thermostroom geheeten. Met een galvanometer kan de sterkte daarvan worden bepaald, die afhankelijk is van het temperatuurverschil tusschen de contactplaats en de uiteinden der draden.

Om evenwel een thermostroom van eenige beteekenis op te wekken, zijn twee draden niet genoeg, maar is een zoogenaamde thermobatterij noodig. Deze bestaat uit een groot aantal achter elkaar geschakelde draden, die zigzagsgewijs zijn aangebracht, zoodat zich aan het eene uiteinde alle even, aan het andere alle oneven soldeerplaatsen bevinden. Heerscht er nu ook maar een klein temperatuurverschil tusschen de beide uiteinden van de thermobatterij, dan wordt er toch al een vrij krachtige thermostroom opgewekt. Een uitslag van den wijzer van den galvanometer verraadt dan ook reeds een zeer gering temperatuurverschil.

Hiervan maakt de firma Zeiss gebruik voor haar radio-micrometer. Een thermobatterij, welke ter beveiliging tegen luchtstromingen in een luchtledigen ballon is ingesmolten, is zoodanig opgesteld, dat het eene uiteinde zich juist in het brandpunt van een hollen spiegel bevindt. Valt een bundel warmtestralen op den spiegel, dan worden deze stralen terruggekaatst naar het brandpunt, waar ze de soldeerplaatsen verwarmen; evenals bij een brandglas de zonnestralen in één punt samenkomen, waar ze een stuk papier in brand kunnen steken.

De radio-micrometer wordt aan boord van het schip langzaam rondgedraaid. Komt men juist in de richting van een ijsmassa, dan vallen er weliswaar geen warmte-

stralen op den spiegel, maar er heeft nu een afkoeling plaats, die eveneens het aanzijn geeft aan een geringen thermostroom, wat op den galvanometer is waar te nemen. Hoe dichter het schip den ijsberg nadert, hoe grooter de uitslag van den galvanometer wordt. De kapitein kent daardoor niet alleen de richting, maar heeft tevens een maat voor den afstand, waarop zich het gevaar bevindt.

Door het zeer groote aantal soldeerplaatsen, dat de thermobatterij bevat, is het mogelijk geworden een dergelijke gevoeligheid te bereiken, dat een ijsberg reeds op meer dan 10 K.M. kan worden opgemerkt. De kapitein is dus bijtijds gewaarschuwd, ook al belet mist of duisternis hem ook maar iets met het menschelijk oog waar te nemen.

NAVORSCHER.

G. L. B. te D., vraagt ons, welke betrekkingen hier te lande of in onze Oost of West er te verkrijgen zijn voor een jongen man met einddiploma Hoogere Burgerschool en diploma Boekhouden, en welke opleiding daarvoor nog noodig is. Een bepaalde keuze heeft hij niet, al noemt hij ook de journalistiek.

Wat zou het ons alleraangenaamst zijn, op den goed gestileerden en met mooie loopende hand geschreven brief een bevredigend antwoord te kunnen geven.

Betrekkingen zijn er vele, maar het aantal liefhebbers is heel wat grooter. Er zijn er, evenzoo gediplomeerd als deze werkbegeerige, die zich voor elke functie beschikbaar stellen om maar aan den slag te komen. Te Amsterdam bevonden zich onder de sollicitanten naar de betrekking van politie-agent drie met het diploma H. B. S. 5 j. c. Twee hunner werden nog lichamelijk afgekeurd. En bij een emigratie-commissie, welke vergaderingen wij, als het onderwijzers geldt, bijwonen, melden zich zelfs jonge mannen met ingenieurs-bevoegdheid aan, die te vergeefs gepoogd hadden geplaatst te worden. Ten deele komt dat ook hiervandaan, dat we geen afzet van dergelijke gediplomeerden naar Duitschland, Frankrijk en België, enz. meer hebben, sedert de wereldoorlog zulk een verstoring heeft bewerkt. Maar ook is het een gevolg van de overproductie van opgeleiden aan inrichtingen van middelbaar en hooger onderwijs. De proportiën zijn uit het oog verloren. En daarbij is de malaise gekomen, waaruit nog maar een zeer aanvanke-lijke wederverheffing te bespeuren valt.

Er is evenwel een gids voor hen, die in dezelfde ongelegenheid zijn als de steller van de vraag.

We bedoelen den „Leidraad bij Beroepskeuze naar de nieuwste officiële en naar particuliere bronnen bewerkt door J. W. van Mameren Kz., te Amsterdam. Vijfde, om- en bijgewerkte druk. Uitgave D. Mijs, Tiel.” Deze behelst: I. Onderwijs-inrichtingen, II. Betrekkingen in Nederland en Nederlandsch Oost-Indië. Telkens verschijnt daarop een supplement, welke supplementen dan in een volgenden druk worden opgenomen. Allicht is er reeds een zesde druk. Het werk is overrijk aan inlichtingen.

H. J. E.

PEPER EN ZOUT

Geschilderde Vluchtheuvels

Bij de bekende houten hammen,
Haagschen wind en Haagschen schijn
Is nu weer wat nieuws gekomen:
Schijn-vluchtheuvels, chic van lijn.

HAAGSCHE POST

*) Zie het artikel „Gevaren op zee” in Jrg. 29, blz. 480.

stapeld door de kooplieden, die uitmunten in listige gedachten en sluwe plannen . . . *Wij* zijn hun meesters, want in onze vuisten is kracht, en in onze harten is moed, — en meer dan 't sluwe plan en de listige gedachte is heldenmoed en mannenkracht.

En hij, onze Viking, hij heeft ons gevoerd over de zee, en we hebben gevaren dwars over den wijden oceaan, en over de golven van de zee, en we hebben gevaren dwars over den wijden oceaan, ver, ver van de kusten. *Ons*, *ons* is de zee, *ons* het ruime sop, want *ons* is de moed, en met *ons* is Odin, de sterke, moedige god van het Norenland.

Onze meester heeft ons gevoerd op den breeden stroom, tusschen de lachende landouwen, waar 't graan ruischt en de boomgaard bloeit. Waar de hooge kerk-torens rijzen, en de kathedralen staan ter eere van dien bleeken God, die *Jezus* wordt genoemd door de vreemdelingen . . . Welk een God! Hij *duldt* — Hij *lijdt* . . . Hij liet Zich kruisigen . . . Ha, onze Odin, met den gouden helm op het hoofd, en het bliksemend zwaard in de hand . . . Ha, onze Odin, die ten oorlog vaart, en het stampen van zijn paard klinkt als donderslag, en het snuiven is verschrikking — en voor hem uit vaart als heraut het gebulder van den orkaan . . . En hij slaat neer zijn vijand, en verplettert wie hem tegenstaat . . . Heil, Odin, Heil!

De poorten der sterke stad — we hebben ze verbrijzeld. En hij, Gorm de Geweldige, die daar ligt, dood, — hij aan de spits! En we hebben de huizen van de kooplieden opengebroken, en met schatten beladen gingen we weer heen, en achter ons was de roode gloed van den fellen brand . . .

En nu, Gorm is dood . . .

We gaan hem een begrafenis geven, in het land onzer vaders, zooals hem past . . .

Wat? *Den laatsten tocht? De laatste eer?*

Gij vreemdeling, geboren in de lage landen der Friezen, of tusschen de kloosters der sidderende monniken in Frankenland, — wat revelt ge van laatste eer, en wat bazelt ge van laatsten tocht?

Gij kent onze goden niet . . . Gij weet niet van de woorden onzer priesters, en de zangen onzer dichters zijn u vreemd . . . Onze zieners . . . zij *weten*. Onze dichters . . . door het rumoer van de stormen der tijden hebben zij gehoord het lied der eeuwigheid, dat komt van gindsche zijde . . . En door de mistwolken en duisternissen van deze tijden hebben onze priesters zien stralen het onvergankelijk licht, dat woont aan de verre kusten van Glatthheimr, de woonplaats der vreugde, waar onze goden zijn. En ze hebben gezien de hooge muren van Walhalla. De wanden van goud, en het dak gebouwd van de gouden schilden der helden, gesneuveld in eerlijken strijd, — en door de vijfhonderd veertig poorten van dit zeer heerlijke huis hebben ze hooren aanruischen het lied van onzen goeden god Bragi, en het zingt in de gouden snaren van zijn harp, en als de dorre boom het hoort, ontbot hij in blanken bloesem, en als de dorre aarde het beluistert, — zie, uit haar donkeren schoot ontspruit het groene gras . . .

Gij, vreemdeling, — wat spreekt ge van *laatst* tocht en van *laatste* eer . . .

Ik, bard, die voor mijn vorst heb gezongen, en die de liederen der vaders ken, die weet wat onze priesters sinds overoude tijden geleerd hebben aan ons volk, ik, die weet, wat woont in de harten der helden, ik zal zeggen hoe het onzen Gorm vergaat, nu hij daar ligt op de baar, de armen gekruist, het zwaard op zij, de oogen ten hemel, de lippen geplooid, of zoo dadelijk uit den machtigen mond weer zal klinken de oorlogs-

kreet, die ons, zijn makkers, opriep tot den strijd . . . Luister, vreemdeling!

Aldus vergaat het onzen meester, den held:

„Toen onze meester neerstortte van den hoogen stadsmuur, waarop hij de eerste was van ons allen, — snelden de Walkyriur, de dienstmaagden Odins, toe, en stonden om hem heen, als een krans van schoone bloemen om knoestigen, donkeren eik. En met blij geschal hebben ze hem welkom geheeten. En voortgesneld door het wijde luchtruim zijn ze met hem, ver achter de bergen, hoog boven de wolken, naar Glatthheimr, waar het licht woont en de vreugd . . . En toen hij de gouden zalen van Walhalla naderde, zie, Odin, die de helden liefheeft, heeft hem tegemoet gezonden boden, helden als Gorm . . . en Odin riep de slaven, dat zij de rustbanken zouden sieren met kransen van versche blaren en bloemen. En de tafels werden aangerecht, en de vaten met mede en met bier zijn aangerold en de bekers klaargezet . . . en alle helden van Walhalla, en Odin zelf aan het hoofd, hebben hem toegejuicht: „Heil, Gorm, heil!”

En nu — elken morgen trekken de helden naar buiten, naar de heerlijke velden van Glatthheimr . . . Hun helmen schitteren, hun schilden blinken, hun sperepunten fonkelen als de eeuwige sterren . . . En vroolijk klinkt hun roepen, en helder is hun stem en veerkrachtig hun aller hart . . . Want zij gaan uit ten kampstrijd . . . Zij verdeelen zich in twee groepen, en vechten man tegen man. En Odin is bij hen, en de Walkyriur zijn bij hen . . . En er vallen dooden, want hevig is de strijd . . . En tegen den avond, als de zon van Glatthheimr neigt naar de kim, dan herleven de gevallen helden, en de vroolijke stoet keert naar de gouden zaal . . . en dan wordt het everzwijn geslacht, het groote met de goudene borstels . . . en er is vleesch in overvloed voor ieder van hen . . . En mee en bier en wijn stroomt als bij beken . . . En Bragi stemt zijn gouden harpesnaren en zingt heldenliederen . . . en feest is het, groot feest tot diep in den nacht . . .

Ah, het is schoon, te zijn bij de helden, in Walhalla — Schoon, te zijn bij Odin.

Wat spreekt gij, vreemdeling, van den *laatst* tocht?

En wat revelt gij van *laatste* eer?

K. T. B.

PEPER EN ZOUT

Een vliegenier toeft graag in hooger sfeer en ziet op 't menschedom uit de hoogte neer; hij is niet bang en maakt dan ook nooit beenen, noch trapt hij licht een ander op de teenen en toch verheft hij zich altijd weer boven andren, daar is nou eenmaal niet aan te veranderen! Hij houdt zich allerliefst maar buiten het geschut, en zit nooit als een ander in de put, — steekt gaarne boven alle menschen uit en heeft dan maling aan de heele kluit; hij schaamt zich niet om overdag te ronken, maar is toch niet in diepen slaap verzonken. Een goeden opgang maakt hij graag en toont zich nimmer in zijn arbeid traag en gaat het soms een heel klein beetje zachter, toch blijven alle menschen ver bij hem ten achter. Hij laat maar stil het heele zaakje draaien en alles om hem heen maar kalmpjes waaien; hij kan zich achter niemand's rug verschuilen, noch graven andren op zijn weg hem kuilen; hij gaat altijd ijskoud zijn eigen gang en dient in alles toch het algemeen belang! H. W. A.

Veiligheid vóór alles

Enigen tijd geleden zagen wij in een onzer grote dagbladen een gymnastiek lokaal in beeld gebracht, waarin een inspecteur van politie met een zijner manschappen bezig was, de jeugd voor te lichten in het nieuwe verkeerswezen.

En juist dezer dagen werd onze aandacht getrokken door een foto uit Duitslands hoofdstad, waarop eveneens een politiemans in beeld was gebracht, die de jongens en meisjes op school voorlicht, hoe ze zich op straat, in 't bijzonder op drukke punten, te gedragen hebben. Onder de foto werd medegedeeld, dat het aantal verkeersongelukken in Berlijn zóó onrustbarend is toegenomen, dat men wel naar alle mogelijke middelen moet uitzien, om daarin verbetering te brengen.

En een dier middelen, hetwelk misschien wel het voorname en meest doeltreffende mag genoemd worden, is voorlichting der schooljeugd door bekwame vakmannen.

Dat brengt echter grote bezwaren met zich, want in onzen bezuinigingstijd hebben de politiecorpsen in de grote steden te kampen met een mondjesmaat toegenomen personeel, en als daarvan dan nog inspecteurs en lagere beambten moeten afgestaan worden voor onderlicht in de verkeersregelen op scholen, geraakt de veiligheid in nóg grooter gevaar; is misschien het geneesmiddel erger dan de kwaal!

Toen door schrijver dezes dan ook onlangs in Den Haag, bij den chef van het Verkeerswezen, werd aanvraagd, om op een School met den Bijbel, vanwege de politie, verkeersonderwijs aan de leerlingen te doen geven, luidde het antwoord, hoewel waardeerd, afwijzend. Als redenen werden opgegeven, dat in bewerking is een plan van den wethouder van onderwijs, om onderlicht in de verkeersregelen op alle scholen te doen geven, waarbij als handleiding een door de politie samengesteld boekje zal worden gebezigd, en welk onderwijs gevolgd zal worden door de vertooning van een te vervaardigen verkeersfilm in de schoolbioscoop. Terwijl als tweede motief voor de weigering gold, dat vele scholen dit voorbeeld zouden volgen, en daardoor een te groot deel van den werktijd van de betrokken inspecteurs zou worden geëischt.

Uit een en ander blijkt voldoende, dat men overal zint op de beste, meest productieve en minst kostbare wijze, om de veiligheid op straat, zoowel voor kinderen als volwassenen, te verhoogen. Ontstellend zijn dan ook de cijfers, gepubliceerd in steden als New-York, Londen, Berlijn, Parijs, enz., welke aangeven het aantal verkeersongelukken met doodelijken afloop en ernstige verwondingen. Elk jaar worden die cijfers hooger. En al gaat in ons land alles ook op wat kleiner schaal, toch is men er hier al niet veel beter aan toe. Daarom verblijden we ons van harte over de verschijning van het keurige boekje, „Veiligheid vóór alles,” samengesteld door Frits van Raalte met medewerking van een gansche reeks autoriteiten op verschillend gebied. De firma Wolters in Groningen zorgde er voor, dat dit werkje keurig werd uitgegeven, en voor een niet hoogen prijs onder het publiek wordt gebracht. De bedoeling van het boekje is, het te gebruiken als leer- en leesstof voor de lagere school, maar ik zou zeggen: het moest in geen gezin ontbreken. Er worden niet alleen in behandeld de verkeersgevaaren, maar ook die van de „Electriciteit.” Eén hoofdstuk is gewijd aan „Koning Vuur,” één aan de „Veiligheid bij gasgebruik.” Voorts behandelt een medicus het onderwerp: „Hoe kunnen wij bij een ongeval helpen?” Zeer op hun plaats zijn ook de causerieën over „Tegenwoordigheid van geest,” „Zwemmen leeren” en „Moed.”

Ten slotte vertelt de Directeur van het „Veiligheidsmuseum” te Amsterdam iets over zijn inrichting. Het boekje is rijk geïllustreerd, wat zeer ten goede komt aan de duidelijkheid van de behandelde stof.

De onderwijzers en onderwijzeressen aan onze lagere

scholen, die de aan hun zorgen toevertrouwde kinderen op de hoogte willen brengen van de vele gevaren, welke overal dreigen, maar ook met de beveiligingsmiddelen en -maatregelen, die er zijn, vinden in „Veiligheid vóór alles” een prachtig hulpmiddel.

Gaarne zouden we aan dit hoogst belangrijke werkje hier en daar wat ontleenen, doch de ruimte ontbreekt ons.

Wèl hopen we nu en dan iets te geven over „Veiligheid,” en dan vooral de nieuwste uitvindingen op dit gebied, en voorts verordeningen, maatregelen, proeven, enz., te bespreken.

Want ook wij, Christenen, die heel goed weten dat God alleen ons bewaren kan, die er van overtuigd zijn, dat Hij Zijn engelen uitzendt om ons en onze kinderen te bewaren; ook wij willen gaarne gebruik maken van de middelen, ons gegeven, te onzer beveiliging. Immers aan ons de roeping en verantwoordelijkheid om in voorzichtigheid onzen weg te gaan.

J. H. V. R.

PEPER en ZOUT

Zomertijd

De zomertijd is toch de beste van het jaar dat is, dunkt mij, voor ieder zonnelaar; maar neen, — de steden, 't platte land, de Kamers en de mannen van de krant, ze voeren om den mooien zomertijd nog altijd door een harden, fellen strijd.

H. W. A.

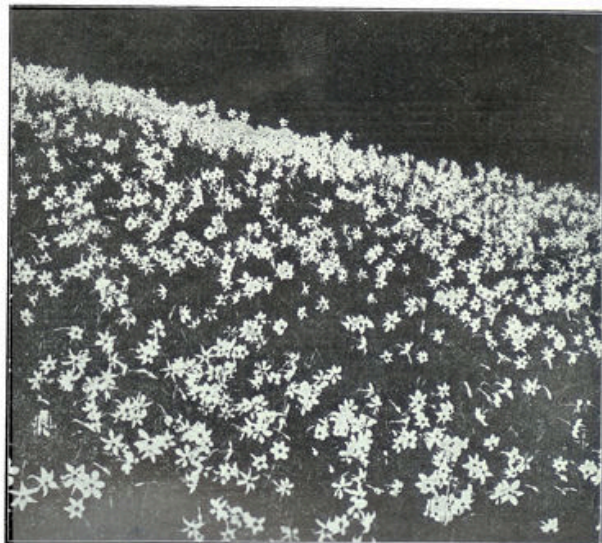
PRIJSRAADSEL N° 3

G. F. F. D. at fijne visch zonder naam

Door omzetting der letters van bovenstaand zinnetje, kan men een viertal woorden vormen, die, achtereenvolgens gelezen, een onderwerp aangeven, waarmede velen in ons land in den laatsten tijd vervuld zijn geweest.

Oplossingen in te zenden aan de Redactie van „Timotheüs,” Dunne Bierkade, Den Haag, vóór 25 April a.s. Op de enveloppe schrijven: Prijsraadsel No. 3. Als prijzen worden uitgelooft:

enkele fraaie Kunstplaten met en zonder lijst.

VOORJAARS-BLOEI

geteekend, voor ik haar jongste uitgave: *De Nonnen van Port-Royal*, bespreek.

Want de wondere geestelijke tweeslachtigheid, die al Johanna Naber's ziele-uitingen kenmerken, vindt men ook terug in dit haar wondermooi boek.

En wel zeer duidelijk verdeeld. Van haar feministische beginselen getuigt de voorrede.

En haar geloovig hart doet ze spreken in 't boek zelf. Wie nu alleen die voorrede vluchtig inziet, denkt allicht: „O, 'n echt feministisch boek!“ — en zou 't misschien wegleggen om betere lectuur ter hand te nemen. En niet vermoeden, dat hij zich berooven zou van een hoogstaand genot: de met zeldzaam talent beschreven geschiedenis van vrome, edele vrouwen, die met schier bovenmenselijken moed voor haar innige geloofsovertuiging en hooge levensidealen pal hebben gestaan tegen de lichtzinnigheid en de tyrannie van 't Fransche hof onder Lodewijk XIV en de Jezuïeten.

H. S. S. K.

VRAGENBUS

Th. K. te N. stelt eenige vragen, die hieronder beantwoord worden.

Een *acrostichon* is een gedicht, waarvan de begin- of voorletters, soms ook wel de eindletters, een naam of woord vormen, een naamdicht dus. 't Is een Grieksch woord, uit *acro*, dat het hoogste, opperste, voorste beteekent, en *stichon*, regel of vers.

J. ter Gouw sprak als volgt tot en over Vondel:

Verheven geest! Wie zal uw lof bezingen
Op tonen, uwer grootheid waard?
Neen, 't is vergeefs, Apollo's keurelingen,
Dat gij de gouden lier besnaart:
Eert met geen woordenpraal den grooten Agrippijn;
Laat hem zijn naam alleen tot krans en eerkroon zijn.

Apollo was bij de Grieken de god der dichtkunst; de dichters zijn dan zijn verkorenen of keurelingen.

En Vondel wordt de Agrippijn genoemd, omdat hij te Keulen, oudtijds Colonia Agrippina, geboren is.

Kreeftwoorden kunnen even goed van rechts naar links als van links naar rechts gelezen worden. Voorbeelden: raar, negen, Otto, Ada, paap, mom, pijp, tot, enz. *Kreeftverzen* laten zich van voren naar achteren en omgekeerd lezen.

Zulk een retrograde of kreeftvers volgt hier.

Ontwaackt nu Gheesten, oorboort deucht,¹⁾
Maect ghedichten, en constich u verheucht,²⁾
Ghepresen wort ghij, wilt practiseeren,³⁾
Veroorsaect tijtcoringhe, blyscap en gheneucht,
Staect fantasijen⁴⁾ en bedrijft nu vreucht,
Verresen is zij,⁵⁾ const zal floreeren.

Nog een voorbeeld:

Versaemt, jonstig, broeders, houdt peis ende vrede;
Lustiglyken komt in Antwerpen binnen.
Beschaemt ende straft discoers vol onsede,
Rustelyken prijs ende eer wilt winnen.

In jonsten versaemt.

¹⁾ Spant uw beste krachten in. ²⁾ Verheugt u met de kunst.

³⁾ Wilt het bedenken. ⁴⁾ Zet alle muizenissen op zij.

⁵⁾ „Zij“ d. i. de kunst.

Tijdverzen willen gebeurtenissen, bijzondere voorvallen, in gedachtenis doen houden.

In den gevel van Leidens Stadhuis staat het volgende tijdvers, 129 letters tellende ter aanduiding van den duur van het beleg, terwijl de als cijfers geldende letters samen 1574 opleveren.

Na sWarte hUngersnoot	15
GhebraCht hadde te doot	100
BJ naest ses dUJsent MensChen, .	1107
ALs 't Godt den Heer Verdroot, .	55
Gaf HJ Uns Weder broot, ...	16
Soo VeeL WJ CUnsten WensChen	281

1574

De W geldt voor dubbele V, dus 2×5 , de U geldt voor V, de J voor I.

Een ander tijdvers is op een poort te Hattem te lezen.

't Geen D'oorLogh h'erp neer, ...	562
HerMaaCt 't VreeJaar Weer.	1116

1678

In 1678 maakte de vrede te Nijmegen een einde aan onzen eersten oorlog met Frankrijk, in het „rampjaar“ 1672 begonnen.

H. J. E.

KINDERLIJK GEBED

Een Engelsch predikant schrijft:

Een moeder was zeer bezorgd over het geestelijk heil harer drie zoons. Zij had een sterke begeerte, dat zij alle drie belijders van den Christus zouden worden.

Zij vroeg mij om met haar voor deze zoons te bidden, en ook op de wekelijksche bidstonden voor hen te pleiten.

Veel later ontdekte ik, dat tot het gezin behalve de moeder met haar drie zoons ook een klein meisje behoorde van zeven jaar.

Het scheen wel, alsof de moeder zich weinig om dit kind bekommerde. De zoons vroegen al haar aandacht.

Maar Gods wegen zijn hooger dan onze wegen.

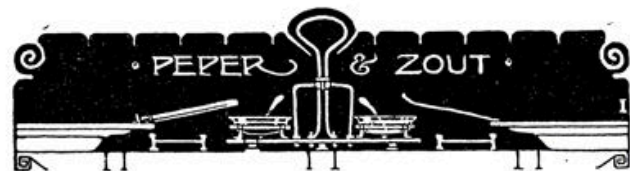
De goede Herder kende het kleine meisje als een lam van Zijn kudde en reeds vroeg, heel vroeg trok Hij haar hart tot Hem. En wat misschien nog merkwaardiger was: zij deelde jong als ze was reeds de zorg van de moeder over haar drie broers. Haar kinderlijk gebed voor hen klonk tot den troon der genade.

Eens op een avond, toen de moeder terugkeerde van den wekelijkschen bidstond, en haar dochttertje reeds lang in bed lag, hoorde de moeder het kind haar roepen. „Wel, kindje, slaap je nog niet?“ Toen kwam de merkwaardige wedervraag: „Moeder, heeft de Heere Jezus ons gebed al gehoord voor de jongens?“

Van dien tijd af bad de moeder met het kind tezamen en vond troost in het kinderlijk vaste geloof van haar kleine meisje. De zegeningen Gods uitgestort over dit gezin zijn groot, want de drie zoons zijn allen tot Hem gekomen, die immers niemand uitwerpt.

Naar het Engelsch.

J. H. K.

Reclame van een bureau voor lichtinstallatie

't Ligt licht niet aan het licht
als 't licht niet lichtend licht,
maar aan 't verlichte licht,
dat u heeft voorgelicht,
't gebruik ervan belicht
en nader toegelicht;
Gij zijt niet ingelicht,
maar licht wel opgelicht!

H. W. A.

„Ik zie wel,” schrijft hij aan zijn leerling, „waar God mij heen leidt, door uwe leiding in mijne handen te stellen; maar hoe dit zij, wij moeten Hem volgen tot in de gevangenis en tot in den dood.”

De abt had juist gezien.

Toen Antoine le Maître — zoo heette de jeugdige bekeerling — een kleine woning betrok tegen den muur van Port-Royal gebouwd, — toen andere bekeerlingen zich bij hem voegden, die weldra den naam *Solitaires* verwierven — toen een hunner den grondslag legde tot de later zoo beroemd geworden *Scholen van Port-Royal* — en al deze gemeenschappen en stichtingen doortrokken waren van de „kettische” beginselen van den abt van Saint-Cyran, — toen verhief zich tegen hem de almachtige eerste minister van Lodewijk XIII: Richelieu, en liet hem „zonder eenigen vorm van proces, bij een dier *lettres de cachet*, koninklijke bevelschriften waartegen geen beroep bestond,” gevangelijk wegvoeren.

Richelieu verdedigde dezen geweldmaatregel met de volgende woorden: „Indien men Luther en Calvijn in hechtenis had genomen, zoodra zij begonnen waren te polemiseeren, zou men den Staat heel wat troebelen hebben bespaard.”

Maar evenals Paulus in de gevangenis te Rome, bleef ook de abt van Saint-Cyran in de gevangenis te Vincennes dóórprediken. Zijn merkwaardigste bekeerling was Antoine Arnauld, Angélique's jongste en zeer begaafde broeder, die na zijn promotie tot doctor in de theologie met groote beslistheid tot den kring der Port-Royalisten toetrad. „*Le grand Arnauld*,” noemde men hem daar. „*Le petit frère*,” blijft Angélique, die hem zeer liefhad, hem noemen.

„Zoo groeide en wies Port-Royal en nam toe zoowel in ledental als in innerlijke kracht.”

En als de booze vijand van Port-Royal, Richelieu, sterft, wordt de abt van Saint-Cyran uit de gevangenis ontslagen en komt, tot groote blijdschap van alle Port-Royalisten na vijfjarige afwezigheid het klooster weer bezoeken.

Met alle nonnen, met alle *solitaires* houdt hij geestelijke gesprekken, hen vermanende in leer en leven hun Zaligmaker trouw te blijven.

„De vrienden van monsieur de Saint-Cyran beschouwden die gesprekken.... later als zijn geestelijk testament.... Want de gevangenschap had zijn krachten ondermijnd en na enkele maanden stierf hij.”

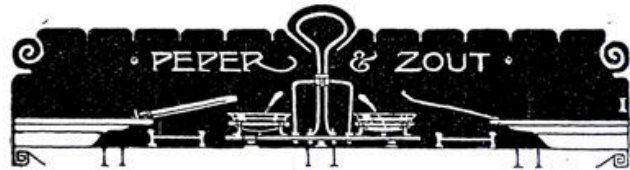
Toen men *Mère Angélique* de doodstijding bracht, antwoordde zij alleen: „*Dominus in coelo*.” De Heere is in den hemel.

H. S. S. K.

MEI

Mei, vroolijke, vriend'lijke Mei,
O, was ik toch óók zooals jij!
Met je lief, blozend, blij gelaat
Breng je verkwikking, waar je gaat!
Mei, met je zonnig, zacht gezicht,
Waar jij komt, daar wordt het àl licht.
Voor elk heb je een eigen groet;
Mij gaf je nieuwen levensmoed.
'k Wil óók graag geven zooals jij;
Wees mijn goed voorbeeld, leer het mij!

A. van Haghe

Olympiade

D' Olympiade krijgt geen geld
van de regeering toegeteld;
't sportminnend hart van Nederland
helpt d' Olympiade uit den brand:
vrijwillig brengt men gelden saam
om sport en vreugd en goeden naam. —
D' Olympiade komt er wis,
maar — met de Zondagsrust is 't mis!

H. W. A.

Opvoeding

Uw kind zij niet *te veel* vergund
maar toch geef toe, waarin ge *kunt*:
wie al te strak de koorde spant,
houdt slechts de stukken in zijn hand.

H. W. A.

Droomen, die tot Waarheid worden

Na het lezen van een meer dan 50 jaar ouden jaargang van een technisch blad, schreef iemand aan de redactie daarvan: „Welk een wereld van droomen hebt gij sindsdien begraven!” En hij had gelijk met zijn allegorische ontboezeming.

Hoeveel toekomstbeelden zijn er niet ontworpen, die nooit tot uitvoering kwamen; hoeveel ideeën zijn er niet geopperd, die geen schijn van levensvatbaarheid bleken te bezitten; hoeveel droomen zijn er niet gedroomd, die reeds lang vergeten zijn, en die ons bij het naslaan van oude tijdschriften belachelijk voorkomen.

Zoo gaat het bij den mensch, die zijn heil zoekt in vindingen van het genie, die rusteloos streeft naar nieuwe toestanden, die hem ook het geluk niet kunnen geven.

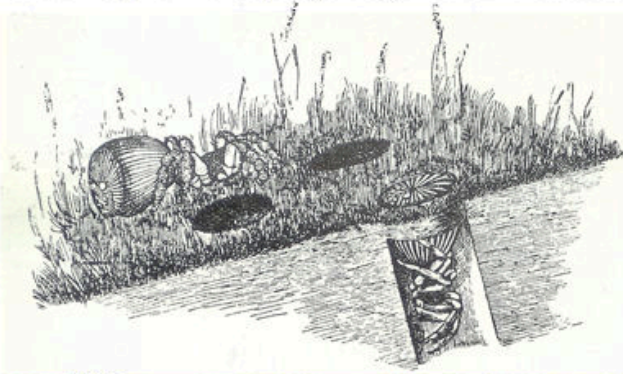
Maar toch kunnen we zeggen, dat er ook droomen zijn, die voor lange jaren gedroomd zijn en die nu tot waarheid beginnen te worden of reeds zijn geworden. In onzen tijd zijn er denkende geesten, bedeed met gaven, die hen in staat stellen vroeger ongedachte mogelijkheden te verwezenlijken.

Past ons dus eenerzijds een groote mate van voorzichtigheid bij de beoordeeling van alles, wat nieuw is en schoon klinkt, anderzijds dienen we toch ook niet ongelooovig de schouders op te halen voor wat ons vreemd schijnt, omdat we het niet begrijpen kunnen. Radio-wezen, het moderne verkeer te land, ter zee, zoowel als in de lucht, de uitgebreide toepassing van electriciteit voor verlichting, kracht, verwarming, telefonie en nog zooveel meer, zijn er de sprekende bewijzen van, dat, wat eerst onmogelijk scheen, mogelijk is geworden.

Zoo ook getuigt het van weinig historisch inzicht in den ontwikkelingsgang der techniek, om bij het hooren van televisie of ver-zien, hetzij per draad, hetzij draadloos, medelijdend te glimlachen om de onnoozelheid van den verteller, die aan zoo iets geloof kan slaan.

Wanneer we een fotografie maken van een persoon

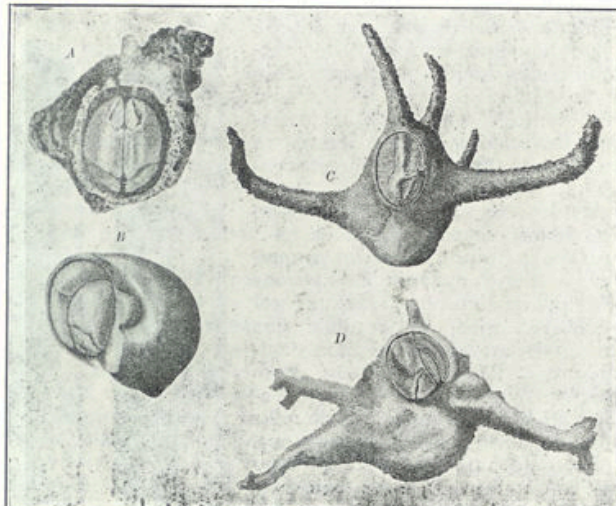
geen directe verwantschap staan. Er bestaan weliswaar een groot aantal colobopsoorten, die ieder hun bijzonder gevarieerde levenswijze bezitten. Voor deze ondersoorten zou wellicht de verklaring kunnen gelden, dat hun verschillende aanpassing aan bepaalde levensvoorwaarden in den loop van vele opeenvolgende generaties is ontstaan.

Afb. 4

Een hoogst merkwaardige spinsoort (*lyclosomia-Arun-ceta*) door Mc. Cook beschreven, vormt ons tweede voorbeeld van een levende deur. Zoals uit afb. 4 te zien is, sluit dit dier met zijn stopvormig gebouwd achterlijf de toegangsoeningen van zijn nest af, waarbij het vlakke einde van het lichaam met den bodem gelijk komt.

Ten slotte bieden sommige merkwaardige heremietkrabben eenige voorbeelden van de afsluiting van de door hen bewoonde schelpen met een deel van het lichaam. De heremietkrabben zijn krabsoorten, waarvan de achterste helft van het lichaam een langen en weeken vorm bezit. Over hun merkwaardige gewoonte, verlaten schalen van groote zeeslakken op te zoeken, en hierin te leven, zullen wij later nog spreken. Op het oogenblik willen wij er elkaar op wijzen, hoe de krab zoodanig in den deksel past, dat ze zich bij naderend gevaar daarin geheel kan terugtrekken. Op de meest verschillende wijzen ziet men nu een gedeelte van het harde pantser van de krab de schaalopening, waarin het dier zich heeft teruggetrokken, afsluiten. Afb. 5 toont ons hoe de opening in de schaal volkomen afgesloten wordt door een deur, welke uit een deel van het krablichaam bestaat. Afb. 5^a toont een heremietkrab, welke een hol stuk rots bewoont, en waarvan de symmetrisch gevormde scharen zich tot een deksel vereenigen. In afb. 5^c ziet men een voorbeeld, hoe de breede harde buitenvlakte van één schaar als afsluiting dienst doet.

Afb. 5

Bij een andere heremietkrab (B en D) voege: deelen van de schaar en het borststuk zich te zamen tot de afsluiting van de opening.

Hoe verschillend ook de middelen zijn, waardoor bij orgaanvorming een geschikte afsluiting van de schuilplaats wordt gemaakt, zien we toch eenzelfde principe in de uiteenloopendste diervormen toegepast.

Orgaanvorming en gewoonten passen ten nauwste samen, en hoewel door toevallige levensomstandigheden een bijzondere toepassing en aanpassing van de gewoonten kan ontstaan, toch laat zich het optreden van principes nooit door geleidelijke wording verklaren.

Het aanwezig zijn van gelijkgevoerde organen bij ongelijksoortige organismen, heeft men parallelontwikkeling genoemd. In onze opvatting, waar elke lichaamsvorm beschouwd wordt als het resultaat van een functie, berust de parallelontwikkeling op een gelijksoortigheid van gewoonten, waarin eenzelfde principe met onderscheiden materiaal verwezenlijkt wordt.

UITSLAG PRIJSRAADSEL No. 3 Voorkomende in No. 28

Als antwoord op dit prijsraadsel, ontvingen wij 258 brieven en kaarten. De afzenders en afzendersters hadden alle hetzelfde viertal woorden gevormd, namelijk:

Afschaffing van den zomertijd.

Dit zijn dan ook werkelijk de woorden, welke wij verborgen hadden in het opgegeven zinnetje en die tezamen een onderwerp aangeven, dat *toen* de algemeene belangstelling had.

Wanneer deze regelen onder de oogen der lezers komen, zal inplaats van afschaffing, de inwerkingtreding van den zomertijd juist plaats hebben. Ditmaal hebben we het uur langer daglicht aan de beslissing der Eerste Kamer te danken.

De uitgeloopte prijzen, namelijk enkele fraaie kunstplaten met en zonder lijst, vielen ten deel aan:

H. Vogelaar, Andel; D. de Jongh, Roosendaal; D. L. Versloot, Zwammerdam; J. Klein Hesselink, Aalten; A. van Rijn, Alphen Z.-H.; J. B. Ludwig, Smilde; J. Stramrood, Doorn; Joh. Vellinga, Rotterdam; W. Smit, Rotterdam; T. E. v. d. Kooi, Apeldoorn.

Door de Uitgevers van ons Blad in Zwolle worden de prijzen spoedig verzonden.

Fransch op school

Fransch op de school of Fransch er af,
wat dat al niet een woorden gaf,
't leek wel een Gordiaansche knoop
en wij Chineezen van Euroop.
't Is slechts een nuch'tre Westerman,*
die ons dien knoop ontwarren kan!

H. W. A.

*) Door het Tweedekamerlid Mej. Westerman werd een motie ingediend, welke werd aangenomen en waardoor het Fransch of tenminste een moderne taal een plaats op de lagere school krijgt, tenzij de Eerste Kamer nog anders beslist.

uitgeschakeld worden. Geen bij of hommeltje of vlieg heeft kans, de lekkernij te bemachtigen. Dat kan alleen gebeuren door de vlinders. Die hebben een tong-van-watben-je-me, soms bijna zoo lang als hun heele lichaam. Om vlinderbezoek bij uw geraniumbloemen waar te nemen, is 't noodig, dat ge goed oplet; want de vlinder, die hier op visite komt, is zóó beweeglijk en vlug, dat hij komt en gaat zonder dikwijls opgemerkt te worden.

't Is geen groote, geen „mooie” ook. Weinig grooter dan een flinke hommeltje; gekleurd met iets van wit en brons. 't Is de onrust, de kolibri-vlinder, de meekrapvlinder, of *macroglossa stellularum*. Hij heeft het zóó druk, dat de tijd er niet eens af kan, om zich rustig op de geraniumbloem neer te zetten; met snorrende vleugels blijft-ie vóór de bloem „staan,” steekt z'n ontrolde tong door de bekende opening en geniet van het zoete vocht.

En — dan heeft er de kruisbestuiving plaats. Ge weet, dat de plant gehoorzamen moet aan het: Vermenigvuldig u. Ge weet ook, hoe daarvoor bestuiving noodig is, n.l. het komen van stuifmeelkorreltjes uit de meeldraden op den stamper. Ge weet zeker ook, hoe de bloemen meestal door Gods wondere wijsheid zóódanig ingericht zijn, dat het stuifmeel van een bloem doorgaans geen bevruchting werkt op den stamper uit diezelfde bloem, maar dat het meestal gebracht wordt door allerlei insecten of door den wind naar stampers van andere bloemen. En dat dan de zoogenaamde kruisbestuiving plaats vindt.

Ik weet wel, er is in de plantenwereld ook zelfbestuiving en er is zelfs vruchtvorming zonder voorafgaande bevruchting, z.g. parthenogenesis, maar bij onze geranium is de kruisbestuiving op keurige wijze waar te nemen.

Laat me u daarom eerst meedeelen, dat de geraniumbloem proterandrisch is, d.w.z. eerst mannelijk, of, wat duidelijker gezegd: de meeldraden leveren het stuifmeel eerder dan de stampers het kunnen ontvangen.

In iedere bloem zitten tien meeldraden. Bij een, die pas ontloken is, kunt ge dat gemakkelijk waarnemen. En de meeldraden daarin openen op den eersten dag reeds haar schatten. Echter, het duurt niet lang, want tamelijk gauw vallen de helmknopjes van de steeltjes af en — de stuifmeelperiode van de bloem is — gesloten. Tot zoolang stond binnenin de tien meeldraden een knotsvormig orgaan. Ge vermoedt natuurlijk wel, dat het de stamper is. En al wordt er nu door de dikharige *macroglossa stellularum* stuifmeel afgestroken op het bovendeel van dien stamper, op den stempel, dat baat voor de bevruchting niet, want deze is nog niet „klaar.” Eerst als al het stuifmeel in de bloem verdwenen is, dan wijkt het knotsvormige orgaan uiteen en — vijf sierlijk gebogen stempeltjes vertoonen zich, nu gereed om bestoven te worden; maar natuurlijk met stuifmeel uit een andere bloem.

Een bloem, zooals die van onze geranium, waarin eerst de meeldraden „stuiven” en daarna de stamper stuifmeel kan ontvangen, zoo'n bloem noemt men in de plantkunde proterandrisch, wat zooveel zeggen wil als: eerst-mannelijk.

Misschien vermoedt ge, dat er dan ook bloemen kunnen zijn, waarbij het juist andersom gaat, dus eerst de stamper klaar en later de meeldraden. Ja, dat is ook zoo en die bloemen heeten natuurlijk: eerst-vrouwelijk of protogynisch.

Vermoedelijk hebt ge opgemerkt, dat uw geraniumbloemen in de kamer niet veel vruchten dragen. En dat is ook geen wonder, omdat daar geen „bestuiver,” in dit geval de aardige *macroglossa stellularum*, optreedt. Zelfs buiten dragen ze lang niet altijd vruchten, want zoo veelvuldig komt die vlinder niet voor.

Bestuiving van uw geraniumbloemen zoudt ge misschien zelf kunnen bewerkstelligen, als ge met een zacht penseel stuifmeel gingt overbrengen.

„Het „snavelachtige” komt aan de vruchtjes, doordat de stijl, d.i. het midden-gedeelte van den stamper door-groeit. Duidelijk zien we, dat de vruchtjes, vijf in getal, onderaan zitten. Die vruchtjes laten bij rijpheid eerst los; dan merkt ge, dat die lange snavel uit vijf snaveltjes bestaat, aan ieder vruchtje één, en dat ze aan het uiteinde het langst aan elkaar blijven zitten.

Aan de snaveltjes zit wit vruchtpluis, zeer fijne haartjes, en die snaveltjes moeten bij droogte opkrullen en bij vochtig weer zich strekken; maar, maar . . . wilt u er eens om denken, of dat bij uw geranium-vruchtjes ook het geval is?

Bij de wilde reigersbekvruchtjes, daar is 't wel zoo. En bij de geranium-dito's moét het zoo wezen, evenwel . . . dit laatste komt niet altijd uit.

Geraniums gaan we vermeerderen, liefst door stekken, niet door zaad. En dat stekken gaat al bijzonder gemakkelijk. Dat hebben we zeker allen wel met goed gevolg gedaan.

Ten slotte nog vier soorten van onze tuingeraniums.

1. De tuingeranium of pelargonium zonale, met op ieder blad een donkere band;
2. De Fransche geranium of pelargonium grandiflorum, met groote bloemen;
3. De hanggeranium of pelargonium peltatum, met klimopvormige bladeren;
4. De rozengeranium of pelargonium roseum met diep ingesneden welriekende bladeren, waaruit een soort olie bereid wordt, die op rozenolie lijkt.

M. W. C.

GOD ZAL ZORGEN

Wat ziet gij angstig
En vragend rond,
Of nooit uw harte
De taal verstond:
Voor morgen, morgen,
Zal God wel zorgen?

Op 't zwiepend takje
De vogel rust,
En kweelt zijn liedje
Vol lentelust:
Voor morgen, morgen,
Zal God wel zorgen.

Hij vliegt bedrijvig
Al heen en weer,
En vindt zijn voedsel
Nog telken keer.
Voor morgen, morgen,
Zal God wel zorgen.

Het bloempje geurt er
In 't malsche gras,
Of daar geen maaier,
Geen zeis meer was.
Voor morgen, morgen,
Zal God wel zorgen.

En gij ziet angstig,
En vragend rond?
Och, of uw harte
Die taal verstond:
Voor morgen, morgen,
Zal God wel zorgen.

J. M. Westerbrink—Wirtz

Geld.

Men hoort van zakgeld, kostgeld, schoolgeld, vacantie-, handgeld, losgeld, strijkgeld, van wissel-, kasgeld, spooorgeld, tramgeld, van daggeld, weeggeld, maandgeld, jaargeld, van leergeld, reisgeld, spaargeld, waschgeld, 't is geld en geld en weer geld zonder end, maar voor de kerk kent men nog de kerkcent.

H. W. A.

Lieden of lui?

Er zijn soms lieden, die wel graag werkloos zijn om te kunnen profiteren van financieelen steun, die voor die „heeren” verstrekt wordt in de steden als Den Haag; zij geven dan aan arbeiden den brui — ze zijn geen lieden, ze zijn lui!

H. W. A.

van de Co-Partnership Trust (deelgenootschap), en dat er thans een 17.000 certificaten „loopen,” geeft u wel eenigen indruk van den omvang der Levers-fabrieken.

En verder staan in het fabrieksdorp ruim 1200 arbeiderswoningen, 14 winkels, en zijn ter beschikking van het personeel: bibliotheek, hospitaal, restauraties, scholen, een kerk, een kunstgalerij, alles verspreid liggende in de tuinen en parken nabij het bedrijf. Natuurlijk zijn alle werklieden verzekerd op alle verzekerbare wijze. Dan loopen er arbeiderstreinen voor de veraf wonenden, heeft men een eigen brandweer, badhuizen, ambulance, bank, een prijzen-systeem voor wie zich verder ontwikkelt, cursussen voor 't kantoorpersoneel, een regeling voor... huwelijksgeschenken, een tandheelkundige kliniek, een vacantieregeling, sportterreinen, spaarbank, moederhuis, radioclub, padvindierskamp, en wie weet wat nog meer.

Nu zult ge denken: een duur fabriekje? Toch niet; het was de gewoonte van Viscount Leverhulme, om zijn personeel goed, neen, overvloedig te betalen. Hij volgde (of ging eigen wegen) daarin den auto-koning Ford, zooals menige employé van de hulpfabriek te Rotterdam op aangename wijze heeft ervaren. Als Leverhulme weer een zeep-fabriek „inslikte,” liet hij de reizigers van zoo'n firma bij zich komen en vroeg wat zij verdienden. Hadden zij dat dan opgegeven, dan zei hij: Dat is verdubbeld, en zorg er voor, dat u voortaan altijd een hoogen hoed draagt. Aan den directeur van zoo'n firma wilde hij eens het vijfvoud geven van wat dusver het salaris was. Maar die directeur bedankte voor de eer, want hij wist, dat de zeepkoning nu ook een vijfvoudigen omzet van zijn afdeling verwachtte, en hij wist ook, dat hij dat niet bereiken zou.

Uit een en ander zal den lezer wel gebleken zijn, dat zeep maken een voordeelige bezigheid is, en dat het geheim van welslagen voor een groot deel ligt in de bejegening van het personeel. Om overigens de algemeen menschelijke en voortdurende behoefte aan een stukje schuimende zeep niet te vergeten.... V. D. M.

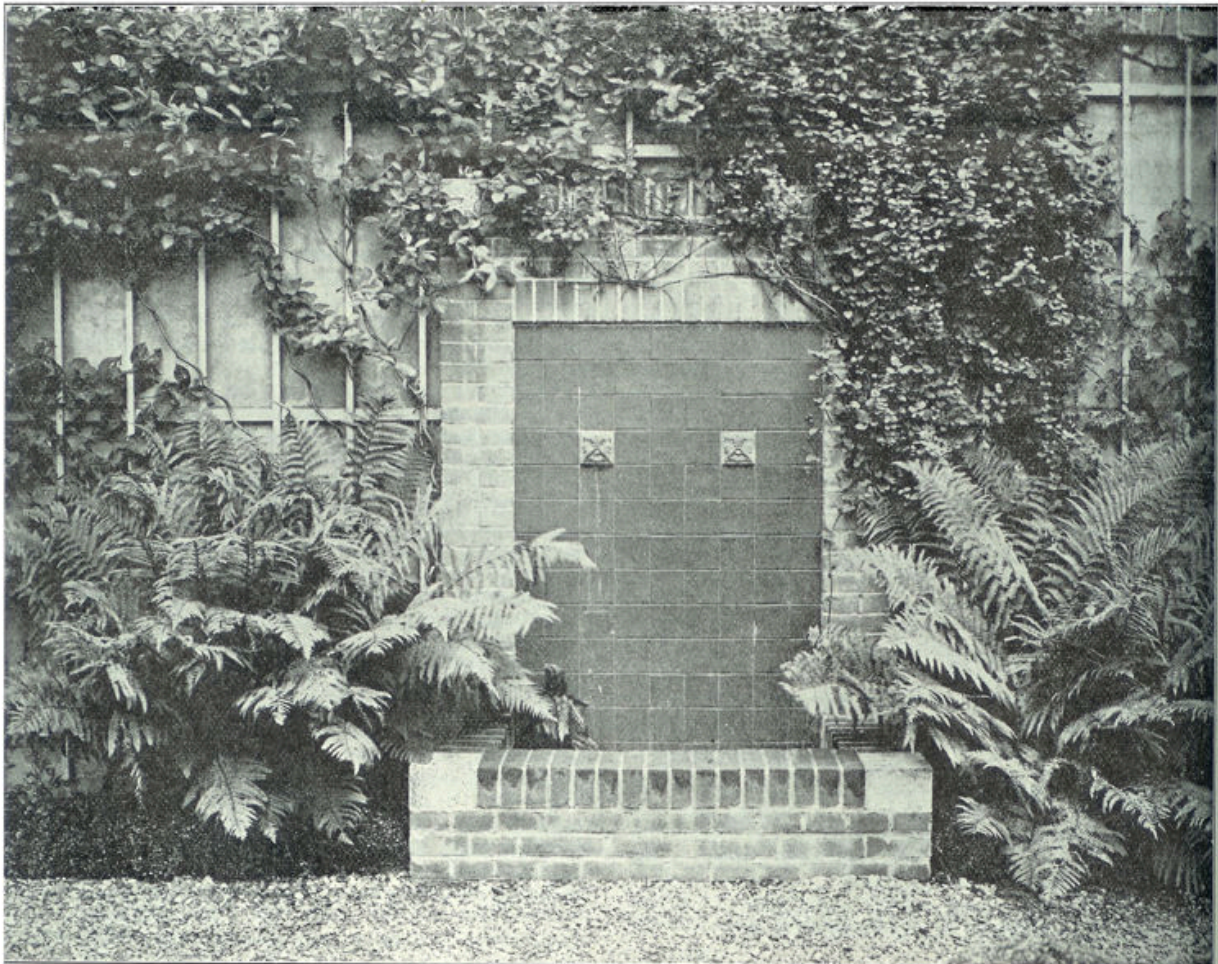
PEPER EN ZOUT

Modegril *)

Nu beddegoed van fijn gekleurde zij in circa dertig teere varianten.
Behang, tapijt in harmonie daarbij;
dezelfde kleur tint'lend van alle kanten;
pyama, mutsje, poudre, crème
en lakens, crêpe de chine ook al tout même —
Straks gaat men ook z'n huid nog tatoueren
in zelfde tint als meubels, bed en kleeren. H. W. A.

*) Als laatste nieuwtje op modegebied annonceert „De Manufacturier”: gekleurd zijden beddegoed. De zijdestof-fabrikanten vervaardigen nl. naadlooze beddelakens van 1.90 M. en 2.20 M. breede crêpe-de-chine in helle kleuren. Men zegt, dat ze in 30 verschillende nuances worden gebracht!

Het beddegoed kan voortaan dus gekozen worden in harmonie met behang en meubelstoffen. Dan moet weer de pyama, het mutsje, de crème en de poudre in overeenstemming zijn met het crêpe-de-chine-laken. Ten slotte behoort er een lampkapje bij in een tint om al deze kleuren op hun voordeeligst te belichten.

EEN FONTEIN — AARDIG KIEKJE IN EEN STADSTUIN

een demon, zooals ik geloof; of het onderbewustzijn van het medium zelf, wat de schrijver van het boek ook voor aannemelijk houdt. Maar ik wijs op het feit, dat daar een man met vrouwenstem sprak.

En indien het nu mogelijk is, dat een „geest“ een man met vrouwenstem kan doen spreken, zou het daar zoo onmogelijk zijn, dat de machtige geest, die door den Bijbel duivel en satan wordt genoemd, de organen van een slang kan gebruiken, om menschelijke woorden te spreken? Te meer, daar deze verzoeking toch zeker evenmin buiten God omging als de verzoeking van den Heere Jezus, die door den Geest weggeleid werd in de woestijn, om verzocht te worden van den duivel.

Laten we toch eenvoudig zijn. Het is zoo moeilijk niet, het verhaal van Gen. 3 tot een allegorie te maken, een vertelling, waarin een geestelijke gebeurtenis wordt beschreven in den vorm van een sprookje. Maar wie in de macht van God gelooft, en in de macht, die Hij aan de geesten heeft gegeven, vindt in het spreken van

de slang en van de ezelin niets ongerijmds; ik bedoel niets, dat niet te rijmen is met het verstand en met de wetenschap. Wie deze verhalen belachelijk tracht te maken, maakt zich zelf belachelijk, en wie ze tot allegorieën maakt, loopt gevaar, dat hij heel wat verhalen van den Bijbel kwijt raakt.

A. L.

PEPER EN ZOUT

Op zoek naar verloren — beschaving. *)

't Geluk zoekt ieder op zijn wijs
en wordt bij 't zoeken en niet vinden grijs.
Nu gaat men zelfs bij 't mensd'om hoop verwekken
d'oude beschaving, lang verdwenen, te ontdekken!
Fawcett, d'ontdekkingsreiziger, gaat daartoe naar Brazilië
Met wie weet wat voor hoop, in zijn ontroerde ziel!
Vergeefs! Het is als 't zoeken naar den steen der wijzen
men zal ook hier bij 't zoeken er niet verder grijzen. —
De ware en edelste beschaving, welverstaan,
is, die met 't Paradijs verloren is gegaan!

H. W. A.

*) De Engelsche ontdekkingsreiziger Fawcett is naar het binnenland van Brazilië vertrokken om daar de oude verdwenen beschaving te zoeken.

DE PAPAGAIJE

Is daer wel eenig dier soo van de tong gesneden,
is daer een ander beest soo vlug en wel ter rede,
dat met soo groot gemak en met soo slim beleijdt
der menschen taele klapt en sooveel woorden seijt,
als het gevedert dier, dat papagaije hiet
en dat ge op dees print hier afgeteykend siet?
Eij hoort hoedat het fluijt; het singt met duisent toonen;
het doet het boomvolk na en die int water woonen.
Het kwekkelt als de eend, het pijpt sooals de spreeuen,
het sjillept als de mosch, kan als de kraije schreeuen.
Met roept sijn eijgen naem en wat het van ons hoort,
dat leert het metter haest en seijt het woord voor woord.
Eijlaes wat baet de tael, wanneer 't verstand ontbreekt
ent maer de tonge is, die loose woorden spreekt?
De wijse bidt om licht en soekt den rechten sin,
en vindt hij nietmetal, hij houdt sijn woorden in.

EEN WOORD

Tis soo gedacht
en soo geseijt,
gehoord.

Toch ist een kracht
voor d'eeuwigheijt,
een woord.

een enkel neen,
al wast uijt nood,
het gaf

soms 't leven een
of het ontsloot
een graf.

Uw neen, uw ja,
berouw ten speijt,
het staet

ent volgt u nae,
waer ge ook zijt,
als daed.

WAT SAL ICK SEGGEN

Ach Heer, wat sal ick seggen,
wanneer Gij tot mij treedt?
Hoe sal ick open leggen
wat G' al niet lange weet?

Ach Heer, wat sal ick seggen,
wanneer Gij voor mij staet?
Hoe sal ick open leggen,
wat in mij ommeget?

Vóór ick ze nog kan seggen,
leest G' in mijn herte al
de onbedachte woorden,
die 'k nimmer spreken sal.

Ick swijge, Heer, en 'k bidde,
dat G' in mijn hert slechts leest,
wat daer werd neergeschreven
Van Uwen eijgen Geest.

N. KLUYVER

